

N. 73.

De prijs der Advertentie is... f —.00 uitken voor de *Vijf* woorden.
Bij eerste of meerdere bezetting —.20 " " " " "
Schied. des Rijks voor den Louie.

Door de Boedelkamer te Soerabaya: den meester *Liekie Toen Pakir*
Mokamat en *J. A. Driess.*

Advertentien.

Getrouwd:

JAMES BLANEY DAVIDSON

met

MARIA JOHNS SALTMAIS

MADROEN, den 1 September 1855.

(1743)

Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

K. H. BROUWER

met

M. P. SPECHT.

BATAVIA, 8 September 1855.

(1719)

Bevallen van eene DOCHTER, B. Binnendijk, Bolke.

BEITENZORG, 5 September 1855.

(1716)

Op heden overleed ons jongste Zoonje Hendrik Lo-
dewijk, in den onderdom van ruim één jaar.

(1744)

H. L. SCHMITT.

C. SCHMITT,

geb. Mulder.

GRISSE, 24 Augustus 1855.

Overleden op den 28 Augustus 1855, M. D. Hartman
echtgenoot van

(1741)

J. R. ABEGG.

Ons Zoonje, over wiens geboorte wij ons gisteren
mogten verheugen, werd ons heden weder door den
dood ontruk.

(1718)

J. A. MAY.

A. C. A. C. MAY,

geb. van Praag.

TJILANGKAN (KRAWANG), 3 September 1855.

Eenige Kennisgeving.

Na een langdurig en smartelijk lijden overleed den
4den September 1855, Wilhelmina Florentina Salo-
mons, Echtgenoot van

(1761)

W. F. MICHIELZ.

VENDUTIE

op Donderdag den 13 September 1855,

voor het Commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.,
van 100 vaatjes Boter, Glaswerk, Kramerijën, stellen
Tafel- en Servetgoed, diverse Lijnwaden, Rijtuiglakken,
22 balen beschadigd rood Garen, losse en gezette Bril-
lantien, enz.

(1737)

Op de Vendutie van Donderdag 13 dezer

zal mede worden verkocht *zonder reserve*,
een prachtig Melodium met 12 regis-
ters, uitmuntend van toon, en bijzonder ge-
schikt voor kerk en keorgesangen.

(1751)

GEBR. ROSELJE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 14den September 1855,

voor het Commissiehuis van Vaupel & Co.,
van diverse Lijnwaden, Dranken, Provisiën, enz.

(1736)

Vendutie te Meester Cornelis

op Vrijdag den 14den dezer,

voor het Commissiehuis van wijlen H. L. E. Chun,
van divers Meubilair, Wagens, Bendies, een fraaije Pi-
anino, diverse Dranken, enz. enz.

(1735)

Op de Vendutie van Vrijdag 14 dezer te Meester Cornelis,

zal mede worden overveild, eene *STREKKE-
RIJ*, staande op gehuurde gronden, bestaande uit 2
Ovens, diverse Opstallen en de daarbij benodigde Us-
tensiles.

(1754)

VENDUTIE

op Maandag den 17 dezer,

voor een der Toko's van wijlen den chinees Lim Tjim
op Djelakeng in het Chinesche kamp alhier, van diverse
tot deszelfs nalatenschap behuorende Negotiegoederen.

(1749)

VENDUTIE

op Dingsdag den 18 September 1855,

in de toko op Rijswijk van Vaupel & Co.,

van eene belangrijke hoeveelheid modeartikelen, als:
fransche zijde en barège voor kleederen, gemaakte bloe-
men en servetten, dames kousen en handschoenen, ba-
tisten zakdoeken en eene menigte tot dames toilet he-
hoorende voorwerpen, twee kisten broderie anglaise,
als onderrokken, chemisetten, mouwen, kraagjes, etc.,
etc., parasols, dames laarsjes, parfumerien, heeren hoe-
den, waaronder gibus hoeden, heeren hemden, speel-
goed, heeren en dames nécessaires, fraaije naai-étuis,
portefeuilles, papeterien en bureaubehoefsten, spiegels,
grote schilderijen, kramenijen, kristal-, glas- en plect-
werk, etc. en eene menigte andere goederen.

Alles Zondag en Maandag van 's morgens 9 tot 's
middags 1 ure voor een ieder te bezichtigen.

(1759)

Bank Actiën.

De ondergeteekenden zullen in den loop van deze
maand op Vendutie verkoopen:

15 Stuks Aandeelen in de Javasche Bank.

(1746)

A. VAN OMMEREN & Co.

Verkrijgbaar:

bij de ondergeteekenden extra mooi goud gallon van ver-
schillende dimensien en superfijne Engelsche beschuitten.

(1750)

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VERSCHÉ KAAPSCHE TUINZADEN.

pas aangebragt per het schip *Columbine*, kapitein A.
J. Andersen, & contant verkrijgbaar bij

(1729)

KESSLER & Co.

Puiké Passaroeangsche Aardappelen,

(1730)

à contant, bij

KESSLER & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden
kennis te geven dat zij, ten gemakke van hen die
daarvan als proefname wenschen gebruik te maken,
875 blikken van de herenende *Revalenta Arabica*,
in blikken van één pond hebben ontvangen.

(874)

VAUPEL & Co.

In commissie ontvangen en verkrijgbaar
bij de ondergeteekende eene partij pas aangebragte su-
perieure *Portwijn* in kisten van 4 dozijn.

(1755)

GEFR. ROSELJE & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij VAUPEL & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te
verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit
de raffinaderij van den heer H. Mac Gillavry, nabij
Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal
geschiedt, is dezelve tegen f 8.— contant per mandjes
van 1/4 pieol. No. 1, te verkrijgen; de ten dezen ge-
volgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer
zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de ge-
woonlijk gevolgde.

(1756)

VAUPEL & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

gebruik men voor zinkingen, jicht en aangesigtspijn
en. Mevrouw Harriet O'Donnell, grondeigenaresse
te Plymouth, in de Uniestraat aldaar woonachtig, ver-
klaart in eenen brief aan den professor Holloway, ge-
dagteekend 10 November 1852, dat zij sedert vijf jaren
onderhevig was aan menigvuldige aanvallen van aan-
gezigtspijn en zinkingen; de verschillende gebezigde
middelen waren zonder gevolg gebleven. Haar gestel
werd daardoor ondermijnd, en zij was eindelijk bui-
tengewoon verzwakt. In deze beklagenswaardigen toe-
stand werd haar aangeraden, de pillen van Holloway
te gebruiken, en nadat zij eenigen tijd daarin volhard
had, verminderden hare smarten allengs, en eindelijk
was zij geheel hersteld.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doojes Pillen à f 1.—, f 2.— en f 3.—
Potjes Zalf à - 1.—, - 2.— - 3.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing
hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij
Kruthoffer & Soesman te Samarang, alwaar dezelve in
het groot en klein verkrijgbaar zijn.

(1616)

Een goed gedresseerd

RIJPAARD.

Te bevragen op Bazar Se-

nin, bij den heer

(1728)

WEBER.

Een Buis voor f 14.000
gelegen in de nabijheid van
het Koningsplein.

(1714)

K. F. HOLLE.

Gestoffeerde Kamers

met of zonder Kost.

(1464)

E. S. DORT.

TAGAL.

Gevraagd f 13,000

à 6%,

op Eerste Hypotheek van dubbele waarde.

(1715)

Adres Lett. X.

H. M. VAN DORP.

f 10,000 Recepis

op Eerste Verband, bij

(1738)

W. DE VAL.

128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de
nummers 17384, 17968, 14581, 24850, 21826.

Tweede klasse de nummers 17382, 553, 22579,
3656, 12456, 4669, 23983, 23932, 14475, 6690, 23861.

(1659)

A. SCHWARZSCHILD & Co.

London, 1855.

WISLEID DOCH GEDR. (vervolg.)

„Knecht, mijnheer, thans zullen wij het afdoen! Ik
verzekert u straffeloosheid; ik bied u geld aan. Voor
hoeveel ontfaant ge mij van de schande van uw bijzijn?
Ik zal u goed betalen, mijnheer, even als ik den ge-
neesheer zou doen, die mijn huis van eene besmettelijke
ziekte zuigerde.”

„Wat begeert gij, mijnheer Hurst? Wat moet ik
dan doen?”

„Wat gij doen moet? Op staanden voet dit land voor
altijd verlaten, zonder den naam mijner dochter uit te
spreken! Gij zult nimmermeer een voet zetten in het
land waar zij woont. Voldoet gij hier aan, dan zal ik
vijftuizend pond sterling voor u vast zetten, waarvan
de helft ik u in het land dat gij zult gelieven te ontee-
ren, zal uitbetaald worden, behalve hier.”

„En heb ik wel een naam, mijne vrijheid te verkoopen
en mijne... Ploeging bleef hij steken, want de ou-
de heer zag hem scherp aan en bij darde Florence
zijne vrouw niet noemen, alsof hij dit woord op zijne
lippen brandde.”

„Dan,” zei de koopman, „gaat gij uit
deze kamer over in die van een register, van daar naar
de gevangenis en verder naar de terechtzitting, niet op
eene enkele aanklagt, maar op eene reeks van beschul-
digingen, die u eene eenwigdurende ballingschap zullen

bezorgen.”

„Maar bedenkt...!”

„Ik bedenkt alles,” zo brak de heer Hurst zijne
woorden af; „en ik, die nooit mijn woord aan een
sterfelijk mensch gebroken heb, verzeker u plegtig, dat
dit uw lot zal zijn, onaangetoonden de gevolgen.” Met
de oogen op den grond gevestigd begon Jameson zich
in eene reeks van berekeningen te verdiepen. Onder-
wijl zat Hurst met onverstoortbaar geduld te wachten.
Eindelijk sprak Jameson, echter zonder zijne oogen op
te slaan: „Gij zijt schatrijk, mijnheer Hurst, en vijf-
duizend pond is niet de portie...”

„De koopsom, meent gij, die mij van een ondan-
bare moet ontslaan!” riep de koopman uit en zijn ge-
laat teekende onverholen afkeer. „Het is een groot
voordeel en niet met goud te betalen; maar ik heb
vijftuizend pond genoemd... Kies tusschen dat aan-
bod en de gevangenis!”

„Maar zal ik het geld contant ontvangen?” vroeg
Jameson, nog altijd op den vloer starende. „Bedenk,
mijnheer, mijne gevoelens, mijne...”

„Zwijg, zeg ik u!” riep Hurst uit. „Nog één woord
daarover en ik lever u in handen van de justitie. Dit
gesprek heeft reeds te lang geduurd. Gij kent nu mij-
ne voorwaarden. Maak het kort. Neem aan of verwerp
ze.”

„Ik zal ze natuurlijk wel moeten aannemen, hoe

hard het ook valt van vaderland en vrienden te schei-
den. Maar heb ik u goed verstaan? Biedt gij mij vijf-
duizend pond baar, of alleen den intrest?”

„Den intrest, was het antwoord; „en alleen betaal-
baar in een vreemd land en zoelang gij daar blijft.”

„Dat zijn harde voorwaarden, mijnheer; inderdaad
zeer harde voorwaarden,” zei Jameson. „Eer ik een
bepaald antwoord geef (excuseer mij, ik bedoel niets
kwaads), — maar eer ik dat doe, moet ik van de ei-
gen lippen uwer dochter hooren, dat zij dat verlangt.”

Een oogenblik liet Hurst zich door zijn toorn weg-
alepen en sprong op. Doch zette zich aanstonds weder.
Na een oogenblik in gepeins gezeten te hebben stond
hij doodsbleek, doch bedaard op. „Verneem het dan
van hare eigen lippen,” sprak hij. „Ga daar binnen.”
en bij die woorden opende hij de deur, door welke
hij in de kamer teruggekeerd was.

Het was een groot en flauw verlicht vertrek waar
Jameson binnentrad; aan het uiteinde stond eene ho-
oge en diepe rood bekleede sofa, zoozeer in de duister-
nis verloren dat zij zwart scheen; en op die sofa lag
iets, dat er uitzag als een wit kleed, geworpen over
een lijk.

Jameson bleef stilstaan en zag om; bijna wenschte
hij, dat de heer Hurst hem gevolgd ware, want de
stille die hier heerschte ontzette hem. Doch de koop-
man had de deur verlaten en zich op een stoel gewor-

Theâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Vendredi, 14 Septembre 1855.

Représentation du 6me mois de l'Abonnement.

LA FAVORITE.

Le spectacle commencera à SEPT HEURES PRÉCISES. (1745)

128ste

FRANKPORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij a f 60 en f 30 te bekomen bij

H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

Iemand, oud 35 jaren, Hollander van geboorte, in vroeger jaren, 10 jaren bij een der voornaamste Notarissen te Amsterdam werkzaam geweest, door omstandigheden de geledene dag ter zijner beschikking hebbende, wenschte te besteden tot het afschrijven van notariële akten, regtstukken, of welk **SCHRIJFWERK** hem ook zoude willen aanbieden. Reederende, adresseer zich per biljet aan het adres van den Heer

H. M. VAN DORP.

De Trekking van mijne Loterij van den 15 dezer is uitgesteld tot den 6 October.

J. BELLE.

Verloren

In de comédie op 11. Woensdag, een **Gouden Braceset**, blaauw gemailleerd met het woord *Souvenir*. Het eerste vinder wordt verzocht, tegen billijke beloning, het terug te bezorgen bij

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kleedermakerij.

Het of zonder levering van de Stoffen, aanmaak van Onderkleeding, Huis- en Ochtendkleeding, enz.

Voor het bovenstaande beveelt de Ondergeteekende zich minzaam aan en belooft eene prompte bediening; de prijzen zullen uiterst billijk zijn.

Tevens zullen bij hem steeds een ruim assortiment **Gemaakte Kleederen** in voorraad aanwezig zijn.

L. HEYNEMAN.

Noordwijk bij Gang Patjenongan.

Eene Inlandsche School in de Kampong.

Wilt te geven ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood in Nederland.

De ondergeteekende heeft de eer het publiek van Batavia te berichten, dat de plaats, voorstellende eene **Inlandsche School in de Kampong**, in afwachting van de verzending derzelfde naar Europa, ter bezigtiging is geplaatst in de **Toko-Mijswijk** bij de Harmonie; zullende ook aldaar intekeningslijsten gedeponeerd zijn voor de personen die nog deel wenschen te nemen aan dit weldadig doel.

Men wordt beleefd verzocht het bedrag bij de intekeningslijsten af te geven.

A. VAN PERS.

En sat nu met zijne elbogen op tafel en zijn gelaat in zijne handen verborgen. Hij zou tot geen prijs de ontmoeting van dien verachtelijken man met zijn kind hebben kunnen bijwonen. *Jameson* sloot de deur, schreef het de kamer door als iemand die zijne eigen krachten wantrouwt en boog zich over de sofa.

Florence lag met haar gezigt naar den muur, hare handen waren gesloten en de bleekheid harer gelaatstrekken was nog doodelijker voor bij het flaauwe licht. Zij den voetstap gehoord en voor dien van haar vader stonden, want zij begon te beven, en haar gelaat bleef kussen drukkende, riep zij op smartelijken toon tot haar vader, vader, zie mij niet aan!

Jameson knielde bij haar neder en raakte de koude hand aan. Hij medede zij een gedeelte van het kussen omklemd. *Florence*! fluisterde hij.

Het meisje sloeg op, nitte een flaauwen gil en schoof naar het laatste van de sofa, zittende en als om hem te ontgaan.

Jameson deinsde terug en voor een oogenblik sprak er wezenlijke angst uit zijne gelaatstrekken. Zijne eigenheide werd plotseling gewond door den blijbaren afkeer waarmee zij zich onttrok aan een arm, die slechts weinige dagen te voren het warme bloed naar hare wangen gedreven had, toen zij er bij toeval in rustte.

• Draagt gij mij zulk een haat toe, *Florence*? vroeg

Boekhandel Lange & Co.

Degenen die verandering in hun Abonnement op Europeesche Journalen en Tijdschriften voor 1855 wenschen gebragt te zien, of op dezelve abonnementen wenschen aan te gaan, gelieven daarvan voor het vertrek der October mail kennis te geven.

Op alle Periodieken wordt bestelling aangenomen. Onze conditiën zijn 25 pCt. boven de Europeesche prijs. (1748)

Boekhandel: VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

te Batavia en Samarang.

Dezer dagen is over Java en Buitenbezittingen gratis verzonden een

NIEUWE PRIJS-CATALOGUS

BOEKWERKEN, KAARTEN, ATLASSEN, PRENTGESCHENEN en SCHOOL-BEHOEFTEN,

in bovengenoemden Handel verkrijgbaar.

Deze Catalogus is meereendeels alphabetisch gesteld, en bevat het nieuwste in Litteratuur en wetenschap uitgekomen.

Diegenen welke onwillekeurig in deze zending niet gedeeld hebben, kunnen den Catalogus op aanvraag franco ontvangen.

NB. Wegens het aanmerkelijk verminderde Portarief geschieden voortaan onze verzendingen van enkele Boekwerken over Java franco per post met eene verhooging van slechts vijf duitsen per vel druks. (1705)

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN

van 50 Cents tot f 2 de Voet, te bekomen op verlangde grootte, van glas en het noodige voorzien, bij

(1522) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen:

Holl. Muzikpapier in diverse formaten, pr. boek f 2 Velijn

Fijne Postpapieren in verschillende soorten en formaten van f 3 tot f 7 per pak.

Stalen Pennen in verschillende soorten, fraaie Schrijfmappen met verguld koperen slot, Teeken-Albums, Reis-necessaires, Stellen Kantoorboeken met koper gemonteerd, enz. enz. bij

(1734) H. M. VAN DORP.

Het vertrek van de Stoomboot **BANDA** naar Samarang en Soerabaya, in verband met het vertrek van het Stoomschip **MACASSAR** naar Macassar en de Molukken, is bepaald op vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

de Agenten,

(1753) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 12 September 1855.

Het vertrek van het Stoomschip **PADANG** naar Benkoelen en Padang, is bepaald op 2 maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Voor Vracht en Passage adresseer men zich aan

de Agenten.

(1752) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 12 September 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN** naar **LANGKAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van Samarang naar Batavia op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co., alhier

en te Samarang bij

(1669) McNEILL & Co.

Passage naar Tjilatjap

wordt aangeboden met het Nederlandsche barkschip *Julia*, kapitein *A. van der Kolff*, om in de helft der volgende week derwaarts te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(1757) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 12 September 1855.

Passage naar Samarang

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor Passagiers gemakkelijk ingerigt Ned. Barkschip *Wilhelmina Catharina*, gevoerd door Kapitein *N. M. Oudshoorn de Groot Stiffy*, omstreeks medio der volgende week van hier te vertrekken.

Voor informatiën adresseer men zich tot den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden, dan wel tot

de Agenten.

(1758) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 12 September 1855.

Passage naar Sydney

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsche barkschip *Columbine*, kapitein *A. J. Andresen*, het vertrek van hier omstreeks einde dezer maand zullende plaats hebben.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de agenten

(1740) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 8 September 1855.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt Nederl. schip *Nagasaki*, kapt. *F. A. Bunnemeyer*, voerende een bekwaam geneesheer.

Het vertrek van dit schip zal spoedig plaats hebben; wegens informatiën adresseer men zich bij de Agenten

(1739) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 8 September 1855.

Voor Passagiers naar Nederland.

Tegen het einde dezer maand zal direct van hier naar Rotterdam vertrekken, het snelzeilend schip van *Bosse*, kapitein *W. van der Heeven*.

Te bevragen bij den Gezagvoerder of bij

de Agenten,

(1760) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

met het extra snelzeilend freightschip *Dectrina & Amicetta*, kapitein *P. Haagsma*. Dezen gunstig bekenden bodem, van alle gemakken voorzien, en een gepromoveerd doctor aan boord hebbende, wordt dagelijks van de kust verwacht, om spoedig van hier te vertrekken.

Adres bij

(1731) DE WEERDT, RUYL & Co.

Passage naar Nederland

per het nieuw gebouwde snelzeilend barkschip *Scheveningen*, kapitein *K. Breuning*, van doelmatige inrigtingen voorzien, om in den loop der maand September van hier te vertrekken.

Adres bij

(1732) DE WEERDT, RUYL & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip *Ystroom*, kapitein *Deterding*.

Nadere informatiën te bekomen te Soerabaya bij den Gezagvoerder en de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* en alhier bij

(1724) B. KOPERSMIT & Co.

met eene voorgewende bedaardheid: • Waarom hebt gij mij opgezocht? Wat begeert gij verder? Schijn ik u niet rampzalig genoeg? •

• Uw vader is het, die u zoo rampzalig gemaakt heeft, • zei *Jameson* op bitteren doch zachten toon, want beducht voor den strengen man, die in de naburige kamer zat, durfde hij niet luide van hem spreken.

Florence sloeg geen acht meer op hem; in gedachten verzonken zat zij op den vloer te staren. Er heerschte echter eene neerslagtigheid in haar voorkomen, die den booswicht, welke bij haar stond en in wiens horst op dezen oogenblik alle kwade driften om den voorrang kampfden, op nieuw bemoeidde. Hij kon, hij wilde niet gelooven, dat zulk een kort tijdsverloop hem be-roofd had van eene zoo hartstogtelijke, zoo zelfverloopenende liefde, als dit teedere schepsel nog pas drie dagen geleden ten zijnen opzichte aan den dag gelegd had.

Met eene gehuipelde teederheid in zijne stem nader, de hij nogmaals, en werd thans niet door haar afgewezen. • *Florence, Florence!* riep hij uit: • Moeten wij aldus scheiden? Wilt gij mij voor eeuwig uit uwe tegenwoordigheid verbannen? •

Florence was zwak en uitgeput. De trilling, die haar hart onderging toen zijne hartstogtelijk smeekende stem haar oor trof, deed haar gevoelen, dat zij, ondanks zich-zelve, magteloos in zijne handen zou vallen, want

Met het Nederlandsch schip **Bernhard Hertog van Saxon Weimar**, kapitein **Hasenwinkel**, wordt Passage naar Nederland aangeboden, zijnde daartoe uitsluitend ingerigt.

Inlichtingen te bekomen te Soerabaya bij de Heeren **Fraser, Eaton & Co.**, te Samarang en alhier bij

(1725) **B. KOPERSMIT & Co.**

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend, voor familiën dan wel afzonderlijke personen, ruim gennakkelijk ingerigt schip **Koning Willem II**, kapitein **G. van Eijk Menkman**.

Nadere informatie te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel, te Soerabaya bij de Heeren **Fraser, Eaton & Co.**, te Samarang en alhier bij

(1723) **B. KOPERSMIT & Co.**

BATAVIA.

Naar wij vernemen bedragen de, ten behoeve der, ten gevolge van den in Nederland gewoed hebbenden watersnood noodlijdenden, ingezamelde giften, voor zoo verre zij aan den directeur van financiën bekend zijn, de aanzienlijke som van f 74,973,88, zijnde daaronder de opbrengst der giften, op de Buitenbezittingen bijeengebragt, tot een beloop van f 641,47, begrepen.

— Laatsteleden Zaterdag is achter de kazerne der infanterie ter dezer stede, het lijk eener onbekende inlandsche vrouw gevonden. Later is gebleken, dat zij aan de gevolgen van ziekelijke toestand en gebrek was overleden.

— Gisteren kwam van Nederland alhier ter reede aan het Nederlandsch schip **India**, gezagvoerder **d'Arnaud Jekens**, aan boord hebbende den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie **von Gousau**, de 2 luitenant der artillerie **Haga** en vijf sergeant-majors geweermakers benevens derzelver vrouwen en 12 kinderen.

— Heden bereikte het Nederlandsch schip **Jacoba Helena**, gezagvoerder **L. van Wageningen**, de reede van Batavia. Aan boord bevindt zich een detachement suppletietroepen, sterk 130 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den kapitein der infanterie **J. Schneider**, met verlof van Nederland terugkeerende. Als medegeleiders hebben de reis medegemaakt de 2de luitenant der infanterie **Siersvelt** en de 2de luitenant der cavallerie **de Haas en Huygen**, benevens de officier van gezondheid **3 klasse Perk**.

Naar wij vernemen zal de ontscheping, in den loop van dezen middag, plaats vinden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden: **Batavia.** Den 2 dezer ontstond er in de woning van den inlander **Gandok** in de kampong **Tamiang** (westerkwartier der Ommelanden van Batavia) brand, die in eenen korten tijd zoo hevig toenam, dat 30 bamboezen woningen, 21 padieschuren, 2 buffelkralen en 25 tjains en 7 sangas padie eene prooi der vlammen zijn geworden.

De schade wordt begroot op p. m. f 2,750. De oorzaak van dezen brand moet aan onvoorzigtigheid worden toegeschreven.

Soerabaya. In het begin van 1855 werd door de regering magtiging verleend tot de oprigting van eene ijzeren baak op de Karang Koko of Zwaantjes droogte, in de straat **Madura**.

Met het beste gevolg is dezer dagen het werk met schroefpalen, volgens het systeem van **Mitchel**, tot stand gebragt.

De palen staan bijzonder vast en het gezigt op de baak is zeer goed, zoodat men er niet aan twijfelt dat zij op den duur zal voldoen.

— Den 22 Augustus jl. zijn, door den gezagvoerder van het Nederlandsch koopvaardijfchip **Soerabaya, A. M. Swarts**, op zijne reis van Batavia, naar Soerabaya, ter hoogte van Samarang, drie inlanders, drijvende op eene omgeslagen prauw, gered geworden.

Deze lieden hadden reeds vier dagen in dien toestand zonder eenige voedsel in zee rondgezwaakt en zouden, zonder de verleende hulp van genoemden scheepsgezaghebber, hoogst waarschijnlijk zijn omgekomen. Zij behooren te Japara te huis en hadden zich aldaar tot eene reis naar Samarang in eene prauw tjomprenge ingescheept.

Westkust van Sumatra. De berichten over de maanden Julij en Augustus jl. behelzen het volgende:

In den morgen van den 30 Julij werden te Padang eenige schokken van aardbeving gevoeld, die geene schade hebben veroorzaakt; eenige dagen daarna woedde een hevige storm, die zonder tusschenpozingen vier uren aanhield.

Den 7 Julij begaf de gouverneur van Sumatra's West-

kust zich op eene inspectie naar Groot Mandheling en Siboga en kwam den 20 Augustus te Padang terug.

In de afdeeling Mandheling werd vooruitgang bespeurd, zoowel in de beschaving der bevolking als in den landbouw, de cultuur, de wegen en de transportmiddelen.

De districten Oeloe en Pakanten, vroeger onvruchtbare streken, waren thans door de invoering van de koffijcultuur, tamelijk productief gemaakt.

In Klein Mandheling waren vele gronden tot sawa's bewerkt, waardoor dit landschap, hetwelk voor vier jaren nog geheel van den invoer van buiten afhankelijk was, thans in zijne behoefte aan rijst kan voorzien.

De koffijcultuur in Groot Mandheling slaagde goed en ging voort. De kampongs waren er even als in de geheele afdeeling, regelmatig aangelegd en met breede straten doortrokken.

De wegen waren er ook in goeden staat. Siboga had grooten vooruitgang gemaakt.

Een belangrijk deel moeras was uitgedroogd en droeg thans goede planken huizen, waardoor de ongezondheid van die plaats zeer was verminderd.

Benkoelen. De berichten, loopende tot 1 September jl. behelzen het volgende:

De droogte bleef steeds voortduren, hetgeen op den aanplant eener nadeeligen invloed uitoefende. Ook de gezondheidstoestand der bevolking liet te wenschen over.

Radja Tiang Alam verontrustte de afdeeling **Lais**. Bij eene overrompeling der deosson **Tanjong Agoong** waren twee personen om het leven gebragt. De assistent-resident zou zich met eenig gewapend volk van Soengij Lemaan derwaarts op reis begeven, ten einde dien onruststoker, zooal niet in handen te krijgen dan toch te verjagen.

Moluksche Eilanden. — Den 14 Junij jl. begaf de gouverneur der Moluksche Eilanden zich, vergezeld van den assistent-resident **C. Bosscher**, met Zr. Ms. stoomschip **Vesuvius** naar Banda en deed van daar uit eene inspectie naar de afdeelingen **Saparoa** en **Haroko**, van waar hij den 29sten dier maand te Amboina terugkeerde.

De gouverneur had de verschillende negorijen van het **Hatuwanosche** bezocht, zoomede de **Paperoe** en al de aan die negorij behorende nageltuinen.

Overal heerschten rust en orde; de nageltuinen verkeerden in eenen bloeienden toestand. — Ook de bezochte negorijescholen gaven redenen tot tevredenheid.

— Men leest in de *Samarangsche Courant*: van 8 September, no. 36:

Naar wij vernemen heeft mevr. de wed. **Hegie**, geb. van **Steenbergen**, thans te **Terheide** woonachtig, hare zich aldaar bevindende zeven lijfgeenen van de mannelijke en vrouwelijke kunne de vrijheid gegeven.

— In den nacht van den 1 op den 2 dezer, is in de dessa **Klejaran Lor** een moord gepleegd, waarvan wij de volgende bijzonderheden mededeelen.

Zekere Embok Gijah begaf zich met haren man **Pak Radiman** naar een bruilofsfeest, alwaar zij uitgenoodigd waren; des morgens ten 3 ure ging **Embok Gijah** alleen huiswaarts; haar man volgde haar onmiddellijk daarna en ontdekte, bij zijne tehuiskomst, een manspersoon, die zich in zijn huis verscholen had. Er ontstond eene worsteling waarbij **Pak Radiman**, ten gevolge van een wel toegebragten krissteek, doodelijk werd gewond; de moordenaar is in hechtenis genomen en herkend voor zekeren **Pak Mardi**, wonende naast het huis van den vermoorde.

— Op den 3den dezer, vertoonde zich in dessa **Singen Lor**, een tijgerkat; eenige Javaansche jongens trachten het dier te omsingelen, doch een hunner werd aangevallen en ontving zes, echter niet gevaarlijke, wonden. Een **Javaan Sawidjojo**, in de nabijheid bezig met het graven van een vijver, vernam het geroep, spoedde zich derwaarts en het mocht hem gelukken, door middel van een stuk hout, den tijger te doodden.

— Men leest in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van Woensdag, 5 September 1855, No. 71:

Als een verblijdend bewijs van vooruitgang, vernemen wij, dat zeker heer, doordrongen van philanthropische ideën, dezer dagen aan het plaatselijk bestuur te een brief heeft geschreven, behelzende kennisgeving, dat hij eene slavin, hem in eigendom behorende, uit het juk der slavernij had ontslagen; deze prijszwaardige handelwijze verdient allen lof. Het onbaatzuchtige zal nog hooger gewaardeerd worden, als men weet, dat de slavin reeds een dag, voor de kennisgeving aan het bestuur, overleden was.

— Onder de nuttige veranderingen door het departement van politie daargesteld, is niet onopgemerkt gebleven, dat alle straten en wegen binnen en buiten Soerabaya, voor zoover noodig, namen hebben gekregen, die allen op de hoeken duidelijk te lezen zijn. Door bemiddeling van dezelfde autoriteit, zullen, naar wij vernemen, ook alle wegen en straten behoorlijk verlicht worden, waaraan groote behoefte bestaat.

ENGLAND.

De Engelsche regering heeft na de ontvangst van laatste bulletin uit de Krim, last gegeven tot het schepen van vier regimenten infanterie; detachementen van verschillende depôts en 1200 man Cavallerie zal insgelijks naar het tooneel des oorlogs vertrekken. Regimenten op Malta, te Gibraltar en de Jönische landen in garnizoen, gelijk ook de bataillons der reit en garde, zullen ook derwaarts gaan en het Engelsche leger voor Sebastopol met 13,000 man vermeerderen. Bovendien wachten vier veldbatterijen en een detachement rijdende artillerie slechts op het oogenblik hunne inscheping.

Londen, 23 Junij. De Russische halstarrigheid een onrechtvaardigen oorlog voort te zetten en de geringe welwillende onzijdigheid van Duitschland, zullen in de plaats van de vereenigde natie te ontmoedigen, de zaak zijn eener inniger toenadering. De koningin geeft zich den 15den Augustus naar Parijs en zal aldaar den koning van Sardinië en misschien den Pacha van Egypte ontmoeten, hebbende de laatste zijn voornemen te kennen gegeven om haar en den keizer der Fransche te komen begroeten. Buitengewoon schitterend zullen de feesten zijn, indien de omstandigheden het slechts eenigzins gedoogen.

— De wervingen zijn deze week zeer talrijke geweest. De Ieren en Noordsche Schotten onderscheiden zich door hun geestdrift om dienst te nemen. Last gegeven om het den troepen aan niets te laten ontbreken en hen al die comfort te verschaffen, welke Engelsche soldaat kan begeren. Een honderdtal officieren staat op het punt om zich in te schepen, ten einde het in het kader van het leger in de Levant ontsteltenis ledig te vullen.

Londen 25 Junij. Gisteren heeft er in het Hijdepark een buitengewoon tooneel plaats gehad. Eenige dagen geleden werden in deze hoofdstad oproepingen in de menigte aangeplakt, waarin de arbeidende en andere volksklassen werden uitgenoodigd zich Zondag in den middag in dat park te bevinden, om te zien: „hoe menig de adelstand den sabbath viert.” Naar aanleiding dier oproeping hadden zich duizenden daar gisteren verzameld twee en drie uren vereenigd, zijnde meerendeels welgekleede werklieden, waarvan velen door hunne vrouwen en kinderen vergezeld. Even na drie, toen de rijtuigen zich op de wandelplaats begonnen te verzamelen, schaarde de menigte zich langs de beide zijden der lanen, welke zij doorredden en begroette ieder voorbijgaande ekwipage met **Hoerah's**, gefluit en gebrag vergezeld van de woorden: „Ga naar de kerk! „Waarom laat gij uwe bediende op Zondag werken? „Schande over U!” Weg met de Sabbathisten! „Wat met de bull over den handel op Zondag.” Bijna overwaagden de koetsen het niet om dien storm ten tweemaal het hoofd te bieden. Eenige personen werden in hechtenis genomen, doch er werd geen poging aangewend om wanorde voort te brengen.

Londen, 26 Junij. Naar luid der laatste door den minister van oorlog aan de dagbladen medegedeelde berichten, bestaan de verliezen van het leger in de Krim gedurende het gevecht van den 18den in de volgende cijfers:

„Gekwetste officieren 67, vermisten 2, geeneuvelde soldaten 144, gekwetsten 1058, vermisten 150.”

— Van Londen 28 Junij schrijft men aan den *Précurseur*:

De bijzonderheden van den volksoploop in het **Hijdepark** op laatstleden Zondag zijn U reeds bekend; ik wil er nog iets bijvoegen, waarvan de dagbladen niet hebben gesproken, doch dat mij door een ooggetuige medegedeeld. Te midden van eene talrijke groep, spreke een persoon tot en wond de menigte op, zeggende: „Wat zij te doen had niet bestond in het uitjagen van uitfluiten van misschien zeer onschuldige lieden, maar dat zij zich naar het huis van **Robert Grosvenor**, voorstellen van de bill moest begeven en met steenen de glazen bij hem inwerpen. In die daadzaak ligt bij de gegeven omstandigheden niets bijzonders gelelen, maar zonderling was de houding door den spreker gedurende zijne redevoering, aangenomen.

Hij stond op geene verhevenheid, evenmin regte maar lag op den grond, en zoo liggende sprak hij tot het volk. De reden tot deze zonderlinge handelwijze bestond hierin: De policie hadden in laat om alle hoofden, sprekers, in één woord al degenen, die de beweging schenen te leiden, in hechtenis te nemen. Nu was het van belang de blikken der policie in de verte niet tot zich te trekken en toen zij te dicht bij naderde, stond de spreker, bij tijds gewaarschuwd, op en verloor zich stiltejes onder de menigte.

BELGIE.

— Men schrijft van **Beauve Chain** 14 Junij: Gisteren is aan de nieuwe kerk alhier een groot ongeluk gebeurd. Het werk was bijna geeindigd, het zware hout van de torenspits aangebragt en de timmer-

neer de bijeenkomst nog langer duurde. Door die plotselinge overtuiging aangegrepen sprong zij op, deed wankelend een paar schreden van de sofa en riep luid: „Vader! vader!”

De heer **Hurst** ligte zijn hoofd op, dat hij op zijne gekruiste handen had laten zinken als om geen getuige te zijn van 't geen er in de andere kamer voorviel, sprong van zijne zitplaats op en was in een oogwenk aan de zijde zijner dochter.

„Wat beteekent dit?” vroeg hij, terwijl hij het half-bezwijmde meisje omvatte en zich met strengheid tot haar kwelgeest keerde. „Hebt gij durven.....”

„Neen, neen!” kreet **Florence**. „Ik was onpasselijk. Ik..... o Lieve vader, buiten u ben ik zoo magteloos. Bescherm mij tegen mijzelve!”

„Dat zal ik,” zei de vader minzaam en drukte de bevende met groote teederheid aan zijne borst.

„Ik zie hoe het er mede staat,” zei **Jameson** onbeschamd. „Zij is geheel onder uw invloed, mijnheer. Men belooft mij een bijeenkomst en doet mij gelooven, dat de jonge dame alleen beslissen zal; en zie, men bemoeit zich met de eerste woorden die ik spreek. Ik weet, dat zij mij bemint.”

„Neen, neen, ik bemint hem niet! Nog geen uur geleden was het zoo — maar o, hoe ben ik in dien korten tijd veranderd! Ziet gij niet hoe ik veranderd ben?” voegde zij haar verachtelijken echtgenoot met

een bleek gelaat toe, terwijl zij een wilden blik op hem sloeg. „Begrijpt gij nog niet, dat uwe tegenwoordigheid mij vermoordt?”

„Dan ga ik,” zei **Jameson**, door de wilde uitdrukking van oog en stem getroffen. „Ik ga op staanden voet heen, doch alleen onder belofte van u, mijnheer **Hurst**, dat ik haar mag zien en spreken, wanneer zij weder tot bedaren zal gekomen zijn. Ik zal mij tegen uw verlangen niet verzetten, maar gij zult mij een paar weken toestaan?”

Begeert gij dien man weer te zien, kind-lief? vroeg de oude koopman. „Ik vertrouw u, **Florence**; beslis nu zelve.”

Zij opende hare lippen om te spreken, doch nu begaven hare krachten haar ten eenemale en met een flauwen gil zonk zij weêrloos en bezwijmd aan haars vaders borst.

De heer **Hurst** nam haar behoedzaam in zijne armen en droeg haar uit de kamer, terwijl hij slechts een oogenblik bij de deur stil stond. Om **Jameson** op een beaarden doch zachten toon te gelasten heen te gaan en te wachten tot dat hij hem eene boodschap zou zenden.

Doch de intrigant haastte zich niet te gehoorzamen. Een half uur liep hij in eenzaamheid het ruime vertrek op en neêr, zich nu eens neêrzettende op de sofa, die de arme **Florence** pas ontruimd had, dan weêr, door

zijne inwendige onrust gedreven, opstaande en zijne wandeling hervattende.

„Toch zal ik triomferen!” riep hij uit. „Ik zal haar weerzien, en dat wel, wanneer hij er niet bij is om elk liefdegevoel bij de geboorte te vernemen. Is eenmaal de mijne dan zal hij zijne bedreiging niet durven uitvoeren, hoe ernstig die ook gemeend schone. Al mijne sterkte ligt in hare liefde en dat is genoeg. Zij lijdt er onder, — dat is er een bewijs van. Zij boos, — een nieuw bewijs. Ja, ja, ik kan er zeker op gaan. — zij is romanesk en sentimenteel!”

Gedurig herhaalde **Jameson** deze woorden, alsof hij door aanhoudend zijne eigene stem te hooren het drukkende voorgevoel, dat hem bekleemde, wilde verdrijven. Veel zou hij hebben willen geven om inderdaad de zekerheid te bezitten, die zijne woorden schenen uit te drukken; en alsof hij besloten had het huis niet te verlaten eer hij eenige bevestiging voor zijne wenschen verkregen had, bleef hij in de kamer talmen tot dat de eenige waakzaam, die daar op een zilveren kandelaar stond, in de pijp gebrand was en hem in het stikdonker liet staan. Toen eerst verwijderde hij zich, verliet het huis en trok de straatdeur zacht achter zich toe.

(Wordt vervolgd.)

man Michiel Pierson van Leuven, die het werk bestuurd nog boven op den steiger bezig met de laatste hand te leggen aan de staaf, waarin het kruis gezet moest worden, toen des avonds ten 6 ure een onweder opdaagde, een allerhevigste wervelwind op de kerk neer stortte en den steiger en torenspits links van het gebouw ter aarde wierp.

Verscheidene groote steenen van den toren vielen op het dak; een derzelve drong tot in de kerk door en bereikte bijna drie plafonneurs, die er echter met den schrik zijn afgekomen.

De schade is zeer belangrijk, doch het grootste ongeluk is, dat de arme timmerman Pierson in dien val is medegeleefd. Van onder het puin gehaald, is hij na twee uren lijdens bezweken.

Antwerpen 21 Junij. Heden is te Brussel een nummer van het dagblad *Le-Nord*, strekkende tot aanduiding zijner inrigtingen, in het licht verschenen.

In den aanhef der mededeeling zijner staatkundige beginselen wordt het volgende gezegd:

Nimmer is Rusland door het Westen van Europa goed beoordeeld geworden, doch vooral zijn, sinds de drukpers voor de regtbank van het openbaar gevoelen over de gebeurtenissen redetwist, tengevolge waarvan de oorlog is uitgebroken en over die, welke later hebben plaats gegrepen, de beschuldigingen tegen dat grootte rijk toegenomen en is het bepaaldelijk door zeer velen veroordeeld.

Todds verre hebben slechts eenige Duitsche en Amerikaanse dagbladen de verdediging van het staatkundig geding op zich genomen en deze is niet tot die talrijke lezers gekomen, die enkel de Fransche dagbladen kennen. Wij nu willen die nog zoo slecht voorgestelde, gekende en gewaardeerde zaak bepleiten. Dit is de oorzaak van ons bestaan en daarom hebben wij den titel gekozen aan het hoofd onzer kolommen geplaatst.

De *Le-Nord* zal van den 1 Julij geregeld verschijnen.

Dolheim-Limburg, 21 Junij. Een bakker ter dezer plaats, genaamd *Jean Noël Serwier*, ontwaarde dat sedert eenigen tijd, de hoop takkebossen, liggende op het tot zijne woning behorende erf, zigbaar verminderde. Met het doel om den dader van die vermetele ontvreemding te straffen, maakte hij eene machine in gereedheid, die den dief zoo niet doodelijk treffen, ten minste gevaarlijk kwetsen moest. In het keldergat plaatste hij een geladen geweer, waarvan de loop gerigt was naar den hoop takkebossen, terwijl hij het eene eind eener draad aan den trekker en het andere aan den takkebosch vastmaakte, dien de dief onvermijdelijk het eerst moest aanraken. Bij het plaatsen van dit moorddadig werktuig, raakte de ongelukkige zelf de draad aan, het schot ging af en de kogel vloog hem in het hoofd. Onmiddellijk viel hij dood neer.

Brussel, 28 Junij. Maandag, 's avonds ten 11 ure, geraakte de leerlooijerstraat in opschudding door een pistoolschot op de eerste verdieping van een huis, bewoond door een blaauwverwer, zekere L. D. K. Men dacht dat zich iemand om het leven had gebracht en de politie, in alle haast gewaarschuwd, klopte aan de deur van het huis en aan die van het vertrek, door de menigte als het tooneel van het voorgevallene aangewezen. Insteede echter van een lijk, vond men den huisheer in volmaakte gezondheid en vrolijk dronken. Op de tot hem gerigte vragen antwoordde hij, dat het ieder vrij stond, in zijne woning met de pistool schijf te schieten en dat hij het zeer onaardig vond een eerlijk burger te beletten, zich binnenshuis vreedzaam in de behandeling van vuurwapenen te oefenen. Maar dit betoog verwierf niet den uitslag, welken de spreker daarvan scheen te verwachten en proces-verbaal werd opgemaakt ten laste van den beoefenaar dier nieuwsoortige, nachtelijke schijfschietrij.

— Een Pruis en een Rus, openlijk bekend als redacteurs van het dagblad *le Nord*, hebben den laat gekregen om het Belgische grondgebied te verlaten. Volgens zeer juiste inlichtingen zou de minister van justitie als beginsel aannemen, dat geen vreemdeling bevriende mogelijkheden in de Belgische pers vermag aan te vallen.

Volgens een brief uit den Haag, zouden de stichters van *le Nord*, na de mislukking te Berlijn, dat dagblad aldaar of te Rotterdam hebben willen uitgeven, doch op de minzame vertoogen der Nederlandsche regering, die daardoor niet gaarne in ongelegenheid met Frankrijk wenschte te komen, hadden de rondzwervende eigenaars van dit blad hunne keuze bepaaldelijk op Brussel gevestigd.

FRANKRIJK.

In den *Précurseur* van 20 Junij komt een brief voor van den volgenden inhoud:

Parijs, 19 Junij.

Voortdurend komen er geene tijdingen uit de Krim aan of worden zij ten minste niet in den *Moniteur* openbaar gemaakt. Dit stilzwijgen van het officieel blad schenkt den nieuwsuitvinders schoon spel en is, gelijk zij wel begrijpen kunt, wel de oorzaak van de wisselvallige koersen op de beurs. De tijdingen door het gouvernement ontvangen, zijn werkelijk niet gunstig, maar dit is ook alles wat men met mogelijkheid vernemen kan en waartoe ik mij gevolglijk bepalen moet. Zoals ik zeg, zijn de tijdingen, die men ontvangen heeft droevig genoeg, doch men hoopte zeer spoedig op betere, die alle dagen verwacht worden. Overigens wordt de geheimhouding zeer goed bewaard door hen, die alleen de waarheid kennen.

Alles wat ik u hier zeg is het eenigste wat ik u als waarheid vermelden kan, terwijl ik u nu, echter onder verbetering, de verschillende uitleggingen, die men daarvan maakt, wil mededeelen, de meerdere of mindere waarschijnlijkheid voor rekening dier uitleggers latende. De eerste en in mijn oog de waarschijnlijkste, heb ik uit goede bronnen geput en ik ben er niet ver af om er geloof aan te hechten. Het gouvernement zou tij-

ding ontvangen hebben, dat de Russen de Mamelon Vert (groene heuvel) hernomen hebben. Deze nederlaag mededeelende, zou de generaal Pelissier er bij gevoegd hebben, dat hij zich op zijn woord van eer verbond voor het einde van den dag de Russen weder van daar te verjagen. Nu zijn er sedert reeds drie dagen verlopen en niets is nader gemeld geworden of wordt ten minste het bepaaldste stilzwijgen in acht genomen, zoodat niets doet veronderstellen, dat er van dat tijdstip eenige depeches ontvangen zijn.

De tweede uitlegging verschilt niet veel van de eerste en zouden de Russen volgens dezelve er niet aan gedacht hebben om de Mamelon weder in bezit te nemen, maar de Franschen, terwijl zij bezig waren ter dier plaatse batterijen op te werpen, door hun schrootvuur zoodanig geteisterd en vernield zijn, dat de Russen bijna niets hebben behoeven uit te voeren om die stelling weder te bezetten.

Volgens eene derde uitlegging zou de generaal Pelissier, lastig gevallen door de bevelen, die men hem van Parijs toezendt, woedend dat men vermeent een beleg in de Krim, van uit de Elyzische velden en Tuilerien te kunnen besturen, zijn ontslag hebben ingezonden, welks aanneming bepaald geweigerd zou zijn, waarop de generaal, zijn opperbevel willende behouden en zich te gelijker tijd ontdoen van de hem lastige bevelen, waaraan hij genoodsaakt is zich te onderwerpen, wanneer hij ze ontvangt, op nieuw de telegrafische lijn tusschen Balaklava en Varna zou hebben doen doorsnijden. Reeds voor de tweede maal verhaalt men een dergelijk iets.

De vroegere daden van den generaal Pelissier kunnen misschien wel eenig geloof aan die verhalen doen slaan. Men weet dat hij, toen hij de betrekking van gouverneur van Algerie waarnam, werkelijk den druk, dien de bureaucratie op het leger uitoefende, verafschuwde en bekend is het ook, dat hij de bevelen, die hij van Parijs ontving, zonder ze te lezen in zijn zak stak. Op zekeren dag meldde zich een luitenant kolonel bij hem aan om hem te spreken; de generaal liet hem zeggen, dat hij hem niet ontmoeten kon. Die hoofdofficier bleef er echter op aanhouden en drong tot den generaal door; hij moest vertrekken en was overbrengr van brieven aan het gouvernement, die nog door den generaal moesten worden geteekend. De generaal werd ongeduldig, rukte hem de brieven uit de handen en zeide met een stevigen vloek: „Het gouvernement kan naar den duivel loopen. Het heeft niet noodig te weten, wat wij hier doen.”

Met zulk een karakter begrijpt men ligt, dat de generaal Pelissier niet zeer geneigd is zich aan al de bevelen te onderwerpen, die hem uit Parijs worden toegezonden. Evenwel moet ik er bijvoegen, dat hij het volle vertrouwen van het gouvernement geniet en het valt moeilijk te gelooven, dat het alle vrijheid van handelen zou willen ontnemen aan een generaal, wien het dat zoo volledig schenkt. Aan al die verschillende uitleggingen, die ik u mededeel, is er misschien iets waar, maar het is ook waarschijnlijk dat die waarheid het zij uit berekening, het zij uit teleurstelling, welke altijd geneigd is de redenen van haar misnoegen te overdrijven, magtig vergroot is geworden.

Parijs, 19 Junij. De gansche bevolking der stad Havre en voornamelijk de bewoners der wijken Saint François en Maria Theresia werden gisteren diep ontroerd door eene geweldige twistpartij tusschen Amerikaanse matrozen ontstaan, waarin de politieagenten en gendarmerie, toegeseld om de rust te herstellen, niet weinig te lijden hadden.

De twist begon in eene herberg op de kaai de la Barre, waaruit de blanke matrozen door de zwarten verdreven werden. Het huis werd door de eersten belegerd en de negers deden een uitval, waarop een gevecht met messen op de kaai onstond. De strijdenden ontrokken ijzeren staven aan de winkeliers, die daarop hunne winkels sloten en sloegen daarmede, gelijk ook met handspaken, die voor de hand lagen, een geruimen tijd woedend onder elkander. Eindelijk kwam de gewapende magt opdagen, doch de agenten werden niet minzaam ontvangen en de brigadier der gendarmerie zwaar mishandeld; zijn sabel werd in de worsteling krom gewrongen. Niettemin bragten zij 8 dier onruststokers naar de gevangenis over.

Ten 4 ure, wilden de matrozen, aan de vervolging der politie ontsnapt, zich op haar wegens het gevangen nemen hunner makkers wreken en overvielen 3 agenten der politie, die zich als leeuwen verdedigden; een hunner, Bredel genaamd, werd een zijner vuisten met een mes doorstoken, een oor afgesneden, in een goot gesleept en met slagen overloden. Gelukkig kwam een detachement Douanen de agenten en gendarmerie te hulp en bevrijdde hen uit het midden dier woestelingen. Een 60tal der laatstvermeldden werden gevangen genomen en zullen nu voor de regtbank eene handelwijze te verantwoorden hebben, wier moorddadige woestheid de gansche bevolking van Havre ten hoogste verontwaardigd heeft.

— Een zekere Gerard Chevalier, bankier te Chatillon sur Seine in het departement Cote d'or, is onherroepelijk (dat wil zeggen, na de verwerping eener voorziening in cassatie) veroordeeld tot eene boete van 100,000 francs wegens het misdrijf van woeker. Na regterlijke geheugenis is er in Frankrijk nooit zulke eene boete voor een dergelijk misdrijf opgelegd.

— Een dragonder officier, die deel genomen heeft aan de onlangs in de Krim aan de oevers van de Tchernaya plaats gehad hebbende schermutselingen, schrijft aan de *Courier de Marseille* omtrent een derzelve de volgende bijzonderheden:

Twaalf escadrons cavallerie waren, zonder de infanterie te rekenen, op den dag dat dit gevecht voorviel, tot in de welig groenende vallei van Baldar doorgedrongen. De Tartaren toonden zich zeer goed gezind, de vrouwen hielden zich wel een weinig achteraf, doch niet genoegzaam om niet nu en dan een zwart oog of een schoon hoofdje te laten zien. Een escadron van het 8de dragonders kreeg des avonds order, om een door de Russische batterij Gringolef beschermde hinderlaag op te ligten. De dragonders vertrokken in drie peletons, zonder casquetten op het hoofd, ten einde minder bespeurd te worden, des middernachts. Insteede van een, vond men verscheidene hinderlagen. De Russische infanterie, dadelijk in carré geschaard, ontving hen met

eene losbranding der geweren op zeer korten afstand. De dragonders vlogen toen vooruit en renden haar letterlijk over het lijf. De Russen herstelden zich, gaven voor de tweede maal vuur, maar onze ruiters, zich omkeerende, vermeden in de halve wending, die zij maakten, deze slecht gerigte losbranding en verpletterden hen op nieuw. Toen ontstond er een gevecht met de blanke wapenen. De Russen bereikten met hunne bajonetten de borsten der paarden, doch de dragonders schoten hunne pistolen op den man af, en wat staan bleef viel onder hunne sabelhouwen. Geen enkele Rus kwam er heelhuids af.

Dit waarlijk spookachtig gevecht, te midden der, slechts nu en dan door het vuur van het kanon en der geweren verlichte duisternis, doet der Fransche cavallerie, die hier voor de eerste maal in een ernstigen strijd kwam, de grootste eer aan. Op de 80 strijders, waarvan slechts drie peletons waren handgemeen geworden, werden 20 paarden gekwetst, drie op de plaats gedood, een dragonder sneuvelde en 11 werden meer of min gewond.

Parijs, 25 Junij. De Keizerlijke garde, zoo te Parijs als te St. Cloud gecaserneerd, in de verwachting verkeerende van naar het kamp van Bologne te zullen worden gezonden, is thans verwittigd dat zij naar Marseille en Toulon zal vertrekken, om van daar naar de Krim ingescheept te worden. Van die troepen, wier sterkte zeer belangrijk is, zullen alleen een regiment grenadiers, een bataillon voltigeurs en eenige compagnie jagers en curassiers in Frankrijk blijven, en de overigen, al de Zouaven der garde daaronder begrepen, hunne legermakkers voor Sebastopol gaan versterken.

Omtrent het regiment guides, wiens kolonel sterk bij den keizer om vergunning aanhoudt, om naar het tooneel des oorlogs in de Levant te mogen vertrekken, veronderstelt men dat in allen gevalle aan twee escadrons die vergunning verleend zal worden, die alsdan met den kolonel op marsch zullen gaan. Er is ook sprake van het vertrek van een der dragonder regimenten in garnizoen te Vincennes. Overigens springt de overmatige drukte bij het departement van oorlog sedert drie dagen in het oog. Velen der beambten hebben den nacht in de bureaux en zelfs den dag van gisteren, zijnde zondag, werkende doorgebracht.

— De keizerin is heden alleen naar de Eaux-Bonnes vertrokken, slechts door den keizer tot aan het station van den Orleanschen spoorweg vergezeld. H. M. slaapt heden nacht te Bordeaux en zal morgen de plaats harer bestemming bereiken. De keizer vermeende tot het laatste oogenblik, haar ten minste tot aan de baden te zullen kunnen geleiden, doch de laatste tijdingen uit de Krim, hebben het hem belet.

— In een rapport van den 22 Junij, heeft de generaal Pelissier den minister van oorlog de volgende opgave gedaan omtrent de geleden verliezen van de Fransche zijde, in het moorddadig gevecht op den 18den dezer maand:

Officieren	Gesneuvelde.....	87
	Krijgsgevangen gemaakt.	17
	Gekwetst.....	96
Onderofficieren en Manschappen.	Gesneuvelde of vermist..	1544
	Gekwetst.....	1643

Te zamen 3327

Parijs, 27 Junij. Men leest in de *Courier de la Gironde*. Een onzer jeugdige landgenoten, de heer D... heeft aan Z. M. den keizer, een zorgvuldig uiteengeset ontwerp ingediend, tot doel hebbende om bij onze artillerie de stoom toe te passen. Naarvolgens dat stelsel zou de stoom het buskruid zeer gevoelig vervangen, vooral bij het geschut aan boord der schepen, alwaar een ketel genoegzaam en zonder verplaatsing alle batterijen zou kunnen voorzien. Bij het leger zou het echter niet zoo gemakkelijk gaan. Z. M. heeft dit ontwerp aan den minister der marine en kolonien verzonden, met last om dadelijk een onderzoek omtrent deszelfs doelmatigheid te doen instellen.

— Volgens berichten van Marseille aan de *Times* gezonden, is er last gegeven tot de inscheeping van een nieuw legercorps naar de Krim, ter sterkte van 80,000 man en heeft de Fransche regering een groot aantal stoomschepen van de Rhone ingehuurd om die troepen derwaarts over te voeren.

— EEN MAN DOOR KOUDE GESTORVEN IN HET MIDDEN DER MAAND JUNIJ. Onder dien titel berigt de *Messenger de l'Aller* een droevig voorval, waaraan de strengheid van het jaargetijde wel geloof kan doen slaan.

Den 16 Junij des morgens ten tien ure, werd de Commissaris van politie van Mont-Dore medegedeeld, dat twee mannen der gemeente Saint Sauve, Canton Trouves, gaande naar de Kermis van Brioum om vee te koopen, den nacht van den 15 op den 16 hadden doorgebracht op den heuvel van de piek Saucij, als nog met sneeuw bedekt, dat een derzelve genaamd Pieter Chosson, ongeveer 62 jaren oud, ongehuwd, daar was overleden en de andere, zijn neef, Dupui genaamd, hem vergezellende in zeer groot levensgevaar verkeerde. De Commissaris van politie, zich onmiddellijk ter plaatse van dit ongeluk begeven hebbende, vond den eerste in een koestel, verwaarts men hem gebracht had en bevestigde het toevallig overlijden van dien persoon. Zijn dood werd toegeschreven aan de uitwerking van de strenge koude, welke in dien nacht in het gebergte had geheerscht; wat zijn neef Dupui aangaat, deze was door gereed aangebragte hulpmiddelen reeds weder in het leven teruggeroepen, ofschoon nog zeer zwak.

DUITSCHLAND.

Weenen, 22 Junij. De Westersche mogendheden houden de oogen gevestigd op Oostenrijk, in afwachting dat het zich verklaart. Oostenrijk van zijn kant houdt de oogen op de gebeurtenissen en wacht insgelijks. In zijne militaire ontwerpen omtrent den Donau is dit rijk geslaagd, even zoo in zijne diplomatieke bedoelingen te Weenen en heeft nu niet het minste belang meer bij den oorlog. Zijne geschiedkundige staatkunde bestaat in het zich niet verzetten tegen de bedoelingen van Rusland, ten minste zoo lang die bedoelingen Oostenrijk niet regtstreeks aangaan. Buiten den mond van den Donau bemoeit dit rijk zich niet met de Zwarte Zee. In zijn oog is de Krim niet belangrijker dan de Canarische eilanden. Zoo lang de

Vorstendommen door de Russen bezet waren, kon Oostenrijk aan dien kant in zijne belangen bedreigd worden, doch nu heeft het niets meer te vrezen en de staatsmannen, die afgezien hebben van een verbond met het Berlijner cabinet, zullen nu wel moeten erkennen, dat er ook niets van dat van Weenen te hopen valt.

Waarom zou keizer Frans Joseph tusschen beide komen? Men heeft hem de Vorstendommen in handen gegeven en nu zijne belangen van dien kant verzekerd zijn, ziet men dat hij het groote onzijdige leger vermindert, het leger, hetwelk de Engelschen en Franschen dagelijks verwachtten deel te zien nemen in de worsteling voor de onafhankelijkheid van Europa. Die woorden: „de onafhankelijkheid van Europa” hebben geen zin in Duitschland en men schijnt er zich niet over te bekommeren, maar wat voor Duitschland eene groote staatkundige en handelsbetekenis bezit is, het overwigt op den Donau, en dat heeft Oostenrijk thans in de Weener conferentie van Rusland verkregen, en zulks zonder een soldaat verloren te hebben en door vier Frankrijk en Engeland het de Wallachysche en Bulgarische provincien in handen hebben gesteld.

Onlangs heeft men vernomen, dat Rusland, toegevend aan den drang der militaire gebeurtenissen, er in heeft toegestemd om, in wisseling met de onzijdigheid van Oostenrijk, eenigen zijner eischen op den Donau te laten varen. Oostenrijk vermindert gevolgelijk zijne magt in Gallicie en verligt daardoor aanmerkelijk zijne financiën; terwijl die vreedzame verandering in zijne honding Rusland vergunt eene aanzienlijke magt uit Polen naar het Zuiden zijns rijks te zenden. Wel kan men niet stellig zeggen, dat officiële onderhandelingen te Weenen en Petersburg deze bijzonderheden geregeld hebben, doch klaarblijkelijk is het, dat de beide cabinetten elkander verstaan, en hunne bedoelingen vallen gemakkelijk te begrijpen. Aan den eenen kant maakte de financiële toestand der vermindering van een nutteloos leger noodzakelijk, van den anderen had men op het slagveld de troepen noodig, die thans als wachten langs een onzijdige grens verspreid liggen. Hoe dit ook zij, de uitslag zal hetzelfde zijn als die van de bezetting der Vorstendommen, die den Russen vergunde zich in massa naar Sebastopol te wenden. Een voortdurende beweging heeft er thans plaats langs de wegen van Volhynie, Podolie en Kherson naar het tooneel des oorlogs.

Toen op het einde der vorige eeuw, het Ottomaansche rijk ophield door Europa beschouwd te worden als een staat, wiens bestaan onschendbaar is, zoo gaf dit voedsel aan de heerschnucht der naburige rijken. Een der grenzen lag voor hunne veroveringsdroomen open. Rusland en Oostenrijk trokken te gelijker tijd te velde en begingen eene reeks van handelingen vol naijver en kwaadwillige nabuurschap. De Porte ging voort de taal eener Europeesche mogendheid te voeren, en nam zelfs een onderhandsch deel in al wat in Polen voorviel, maar haar eigen grondgebied werd niettemin ten ernstigste door de veroverzuchtige ondernemingen van Oostenrijk en Rusland bedreigd.

Misschien was het ook de naijver der vijanden, welke het Ottomaansche rijk bedreigden, die hetzelfde reddde. Het Oostenrijksche cabinet had vast besloten den Russen niet toe te staan den Donau over te trekken en het ging zoo goed te werk, toen het tractaat van Kainardji werd geteekend, dat de helft der veroveringen door de overwinning verkregen, Catharina weder ontvielen. Men liet haar de Krim, — Oostenrijk zal er zich nimmer tegen verzetten, — doch men nam haar Wallachije en Bulgarië weder af, door haar met een volledigen en hardnekkigen uitslag veroverd.

Toen Potemkin den oorlog weder begon en in het zuiden een uitgestrekt veld voor zijne militaire bewegingen zocht, had hij naauw een inval in Moldavië gedaan, of het Oostenrijksche leger bevond zich op de grenzen, om hem de overwinning te bestuiven.

Het daarop volgende driedubbele tractaat was in werkelijkheid niets anders dan eene acte van tijdelijken stilstand. De beide op elkander naijverige mogendheden konden hare hoop noch verwezenlijken, noch prijs geven, en dit beginsel van tegenstrevig heeft zelfs na het herstel van het Europeesch staatkundig stelsel stand gehouden, en is nog zeer zichtbaar in al de gebeurtenissen van den tegenwoordigen oorlog.

Eene treffende bijzonderheid der huidige neigingen van Duitschland is, de drift, waarmede het al de bondvestingen aan de Westersche grenzen heeft doen wapenen. Van de zijde van Oostenrijk is dit een overoude tactiek. Altiid heeft het eene overhaaste drift aan den dag gelegd om met Frankrijk in worsteling te treden, terwijl het integendeel niet dan in het uiterste tot vijandelijkheden met Rusland overgaat. En toch is het Rusland en niet Frankrijk, dat steeds argwaan bij Oostenrijk opwekt, dan in het Oosten heeft het altiid door tijd winnen zijn doel bereikt.

De eenige reden, die Oostenrijk zou hebben kunnen nopen de worsteling met Rusland te beginnen, zou de vaste bezetting der Vorstendommen door die mogendheid geweest zijn. Doch die moeilijkheid heeft men, ligtvaardig genoeg, reeds van het begin af uit den weg geruimd.

En als nu te verwachten dat Oostenrijk zich in den oorlog zal mengen, zoo lang de Russen zich bepalen bij het nemen hunner militaire stellingen beoosten de Pruth, ware even goed als te veronderstellen, dat eene mogendheid, die alles wat zij verlangde zonder slag of stoot verworven heeft en door een oorlog geheel ten gronde gebracht kan worden, goeds moeds eene worsteling zou beginnen voor beginsels, waaraan zij geene de minste waarde hecht, ofschoon gebonden door de voorwaarden eener overeenkomst, die zij echter gereedelijk kan ontduiken, zoo lang zij dit voor hare belangen noodig acht.

De ware kracht der Westersche mogendheden, bestaat in het regt, dat zij, tegelijk met de Porte bezitten, van de onafhankelijkheid der aan den Donau gelegen provincien te handhaven. Door dien hefboom alleen kan men, zoodra men slechts wil, Oostenrijk er toe doen besluiten, om deel in de groote worsteling te nemen, doch de omstandigheden veroorloven het in het tegenwoordige oogenblik nog niet, om dien hefboom in beweging te brengen.

— Eene opmerkenswaardige neutraliteits-kwestie schijnt

verwikkelingen te zullen veroorzaken tusschen Engeland en Duitschland. Gelijk men weet organiseert Engeland op het eiland Helgoland een vreemdenlegioen. Hamburg verzette zich tegen het werven van troepen op grond van haar neutraliteit. Daarop kwam de Engelsche oorlogsstoomboot *de Otte* en ankerde midden op de Elbe. Aan boord van dat schip werd een wervingsbureau opgericht en derwaarts begaven zich de ingezetenen van Hamburg, die in Engelsche dienst wilden treden. Zij teekenden hunne verbindtenissen, bleven aan boord tot dat er een voldoende getal aanwezig was en vertrokken dan naar Helgoland. Als de boot haar lading gelost heeft, komt zij terug en handelt op nieuw even eens. De Hamburgsche overheid gevoelt zich door zulk een handelwijze gekrenkt en zal de kwestie aan het oordeel van den bondsdag onderwerpen.

— Wij komen voor een oogenblik terug op de beruchte nota van 30 April, waarin de graaf von Nesselrode de onzijdigheid van Duitschland vraagt, in wisseling van de twee eerste punten van waarborg door Rusland tijdens de Weener conferentie aangenomen. Deze nota, die door den heer von Glinka, Russisch gezant te Frankfurt, aan ieder der leden van den Duitschen Bond was ter hand gesteld, is in de zitting van dien Bond op 14 Junij officieel medegedeeld. Dit lichaam heeft de opname in zijne protocollen bevolen, en den heer von Glinka de ontvangst, zijner mededeeling doen erkennen.

Een ander voorval heeft in die zitting plaats gehad. De Engelsche gezant, sir A. Malet, heeft in een protest, hetwelk door den president is voorgelezen, krachtig het verwijt door Rusland aan Engeland gedaan, als of het de onzijdigheid der vlaggen niet eerbiedigde, op eerstgenoemd rijk terug geworpen.

— Al de dagbladen van Berlijn van 16 Junij houden een artikel in, blijkbaar door het gouvernement opgegeven, waarin betoogd wordt, dat het geschild door het in hechtenis nemen des secretaris van den Engelschen consul te Keulen geboren, van alle belang ontbloot is, terwijl men die gevangenneming daarin tracht te regtvaardigen door de omstandigheid, dat die Secretaris Pruisisch onderdaan en gevolgelijk aan de Pruisische wetten onderworpen is.

— De Deutsche Bond is, in zijne zitting van den 14 Junij, mede geroepen geworden om te stemmen over een door Pruisen gedaan voorstel, strekkende om de speelbanken op te heffen, hetwelk echter de meerderheid der stemmen niet heeft mogen verwerven, en daardoor verworpen is.

— Ingevolge een bevelschrift van den hertog van Altenburg van 6 Junij, moeten de kinderen van Christen ouders, binnen de twee maanden volgende op hunne geboorte, gedoopt worden. Indien de doop gedurende dat tijdperk niet plaats heeft gehad, zal de geestelijke van het kerspel, waarin de ouders of voogden van het nog ongedoopte kind wonen, hen daartoe aanmanen, en daarop geen acht geslagen wordende, den doop op last van het plaatselijk bestuur geschieden. De ouders zullen alsdan veroordeeld worden tot eene boete van 1 tot 10 thalers, die, voor hen, welke ze niet betalen kunnen, door gevangenisstraf vervangen zal worden. Deze wet was vroeger reeds in sommige Deutsche staten in werking en werd den *gedwongen doop* genoemd.

— Bekend is het thans, dat de Russische nota van 30 April, waarvan hier boven sprake is, algemeen door de Deutsche cabinetten niet gunstig is ontvangen, en sommigen derzelven verklaard hebben, dat die nota slechts tot doel had om in Duitschland eene scheuring te doen geboren worden. Die ongunstige ontvangst heeft het Russische cabinet aanleiding gegeven tot het zenden eener nieuwe circulaire, waarin het deszelfs verzoek betrekkelijk de strikte onzijdigheid in dien geest wijzigt, dat het belooft de beide eerste waarborgpunten te zullen blijven handhaven, mits de Deutsche staten van hunne zijde op hetzelfde standpunt blijven, waarin zij zich thans staatkundig bevinden, en van de reeds door den Bond aangenome beschikkingen ten dien opzichte niet afwijken.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 18 Junij. Heden in den achtermiddag verliet de koning zijne residentie te Skodsborg om naar deze hoofdstad terug te keeren. Het paard, dat Z. M. bereed, stortte en de koning viel op den grond. Men geloofte echter niet, dat dit ongeval ernstige gevolgen zal hebben. Z. M. is in een rijtuig gestegen en daarmede naar Skodsborg terug gekeerd.

ZWEDEN.

In den nacht van 30 en 31 Mei, schrijft men in een brief van Stockholm van 10 Junij, werd de bevolking der stad Waxholm door een kanonschot uit haren slaap opgewekt. Dadelijk werd naar de oorzaak daarvan onderzoek gedaan en voor het alarmkanon vond men het ontzield, verminkte, in zijn bloed zwemmende lijk van een jeugdig onderofficier der artillerie liggen. Deze militair had den vorigen dag aan zijne makkers gezegd, dat hij zich het leven wilde benemen, uit hoofde hij de door hem gehoopte bevordering niet verkregen had. Om die wanhopige daad ten uitvoer te brengen, was hij stil naar dat stuk geschut geslopen, zonder dat de schildwacht, daar dicht bij geplaatst, het ontwaarde. Daarna had hij een kogel van den hoop, welke altiid naast het steeds met buskruid geladen stuk liggen, genomen, dien in den troomp doen rollen, en zich alstoen voor den mond geplaatst en het stuk zelf afgestoken.

Zelfmoorden door middel van een stuk geschut zijn uiterst zeldzaam. Men maakt echter gewag van een dergelijk voorval in 1854, als in de vesting van Erfurt, (Duitschland) plaats gehad hebbende.

ZWITSERLAND.

— Men schrijft van Bern 14 Junij, dat het zeer waarschijnlijk is, dat aan de Zwitsersche bondsvergadering, die op den 2 Julij bijeen zal komen, het voorstel zal worden gedaan, om de wet, die het werven voor vreemden verbiedt, in te trekken en die werving, onder zekere te bepalen voorwaarden, op het gansche grondgebied van den Zwitserschen Bond toe te staan.

SPANJE.

Reeds hebben wij de verandering in het cabinet van Madrid voorgevallen, medegedeeld. Een brief van Madrid van 7 Junij houdt in, dat de nieuwe ministers,

in den avond van den 6den, den eed in handen der koningin hebben afgelegd. Den 7den vereenigde het cabinet zich om de zaken aan de orde van den dag te onderzoeken.

De nieuwe ministers Zabala, Bruil, Martinez, Fuentes Andres en Huelves zijn weinig bekend. De heer Zabala, nieuw minister van Buitenlandsche zaken, is een generaal, die altiid tot de Progressistische partij behoort heeft, de heer Bruil, minister van Financiën, een man geheel nieuw in de staatkunde. Hij is een rijk bankier van Saragossa, die in de laatste gebeurtenissen en tijdens den Carlistischen opstand in Aragon, edelmoedig zijne bezittingen en onmetelijk fortuin tot beschikking van het gouvernement gesteld heeft. Naar men zegt, geniet de heer Bruil in zijn land eene hoogachtung en ernstigen invloed bij de Spaansche capitalisten.

— Het nieuwe cabinet, waarvan hier sprake is, is door de cortes en de progressistische partij zeer slecht ontvangen. De nieuwe collega's, die de hertog der Overwinning zich gekozen heeft, worden als anti-parlementairen aangezien en eene kleine aanspraak door Espartero omtrent hen gehouden, heeft niet den gewonen gunstigen uitslag gehad. In stede van den geest tot bedaren te brengen, heeft de hertog de onvergenoegden verbitterd, door de oude geschillen onder de progressisten in herinnering te brengen. Wat de verandering van het cabinet betreft, zoo bepaalde de hertog zich bij de verklaring, dat de vorige ministers besloten hadden af te treden, omdat zij onwaardig en lasterlijk aangevallen en gehoord waren.

— In de omstreken van Barcelona heeft een verschrikkelijke en ongehoorde misdaad een algemeen schrik verspreid. De omstandigheden zijn de volgende:

In den nacht van 5 op 6 Junij, werden de bewoners van het kleine gehucht Monmelo opgewekt door het angstig geschreeuw, dat uit den, aan het uiterste einde van dat gehucht gelegen windmolen *El Canadello*, scheen voor te komen. Zij sprongen uit hunne bedden, begaven zich derwaarts en zagen den molen omringd door eene menigte mannen van een verdacht voorkomen, van kop tot teen gewapend. Niets tegen die woestelingen durvende ondernemen, gingen zij de gendarmerie van Autel waarschuwen. Een detachement van 50 man steeg dadelijk te paard en reed invollen ren naar den molen. Geen levendige ziel vond men meer, maar op de werf en in de huizingen lagen 23 personen vermoord, allen behorende tot het huisgezin des molenaars, met uitzondering van zijnen oudsten zoon, die toevallig afwezig was, en tot zijne knechts. Allen waren met ponjaardsteken en vuurwapenen afgemaakt. Onder het aantal der slagtoffers van dien verschrikkelijken moord, bevonden zich een tachtigjarige grijsaard en een kind van vier jaren. De meubelen waren opengebroken en verbrijzeld, eene vrij groote somme gelds en alle voorwerpen van waarde verdwenen, gelijk ook eene groote hoeveelheid linnen en kledingstukken.

De chef der gendarmerie wilde door de telegraaf de plaatselijke besturen der steden in de nabijheid van het voorgevallene kennis geven, ten einde dadelijk die misdadigers op te sporen en natezetten, doch men vond alle lijnen doorgesneden, hetgeen die boosdoeners waarschijnlijk zelf verricht hebben, om de vervolging der justitie te vertragen.

— De laatste tijdingen uit Spanje bevatten niet veel bijzonders. Wel gewaagt men steeds van het uit eedjagen der verspreide benden oproerlingen, hetzij in Navarra, hetzij in Catalonië, maar daar zijn immer talrijke kraters van een broeienden vulkaan, die den een of anderen dag kunnen uitbreken. De voornaamste smeuiven van dien vulkaan is te Madrid zelf, en het valt niet te ontkennen, dat in den zetel van het gouvernement voortdurend een weinig regeringloosheid heerscht. De cortes verbeuzelen hun tijd met verbittering wekkende, personele debatten en verliezen geheel en al, de hun toevertrouwde hooge en edele zending, Spanje te herscheppen, uit het oog. En zullen nu Espartero en O'Donnell sterk genoeg zijn, om at die onderdeelen der verschillende partijen te beheerschen en te overwinnen, om hun land en den troon te redden? Daarin ligt alles voor Spanjes toekomst opgesloten.

— Berigten uit de provincien bevestigen de onderdrukking van den Carlistischen opstand op bijna alle plaatsen, waar hij was uitgebroken. Het valt echter niet te ontkennen, dat de Carlisten en de democraten niet de eenige vijanden der regering zijn. Er bestaat nog de in Julij van het vorige jaar omver geworpen partij, welke alle mogelijke middelen in het werk stelt, om weder aan het roer te komen. Die partij heeft echter te vele bittere herinneringen van haar beheer nagelaten, dan dat hare pogingen met goed gevolg zouden bekroond worden.

De *Gaceta* bevat het berigt, dat de Carlistische benden geheel zijn vernietigd. De straf, welke hun zal worden opgelegd, die er aan hebben deelgenomen, zal zijn 6 jaren militaire dienst in de kolonien.

— Brieven uit Madrid behelzen nieuwe bijzonderheden omtrent het aanhouden der Couriers en het rooven op den grooten weg, die de herinnering aan Gil-Blas in het romaneske Spanje weder in het leven roepen. Bij eene dier roofpartijen zijn de diamanten van de Gravin di Montijo (moeder der Keizerin van Frankrijk) opgeligt, naar men zegt, ter waarde van 400,000 fr. Zij had die om des te zekerder te zijn met een postcourier naar Parijs, verwaarts zij zich eerstdaags begeven wil, verzonden. Te Santiago hebben ongeregelde benden plaats gehad ten gevolge der duurte van het brood. Zij zijn echter reeds onderdrukt. De grootste moeilijkheid, waartegen het Gouvernement worstelt, blijft steeds de steeds verergerende financiële toestand, waaromtrent nog niets is beslist.

— Madrid, 24 Junij. De minister van financiën heeft heden den Cortes zijn financieel plan aangeboden. Algemeen verhoogt het de belastingen en hij houdt zich verder onledig met de herziening van het tarief der douanen. De commissie, belast met het onderzoek van gezegd plan, zal zich heden vereenigen. De regering heeft het wetsontwerp omtrent eene gedwongene leening terug getrokken.

— Het verbranden der brievenposten kan wel als eene staatkundige daad, maar toch ook slechts als eene

laatste onderneming van eenige wanhopige kwaadwilligen beschouwd worden. Gelukkig is het edelgesteente van de gravin van Montyo grootendeels terug gevonden. Na het voor de Spaansche en Fransche couriers zoo onaangename voorval en de verdwijning der over hunne onderneming tevreden Carlisten, spoorde de eerste de heer Gallo, den coerier van het Fransche gezant-schap aan om naar de plaats van het ongeval terug te keeren en in de asch te zoeken. Hunne moeite was niet te vergeefs, want zij vonden daarin diamanten en andere edele gesteenten, door het verbranden van de doosjes, waarin zij geborgen waren geweest, geheel en al zwart geworden.

De coerier verzamelde een zekere hoeveelheid, waarvan hij een pakje maakte, dat 1 kil. woog en door hem aan het beheer der posten te Vittoria werd toevertrouwd. Te Cabo aangekomen, verzocht de coerier Gallo den maire om een paar vrouwelijke lieden naar de plaats van het ongeval te zenden. Ook deze vonden nog eenige kostbare steenen en dit een en ander werd een, door de gravin van Montyo den volgende dag ge-zonden, vertrouweling ter hand gesteld. Te Bayonne werden insgelijks door den heer Bignon aan den ge-neraal Caillé eenige door hem gevondene juweelen af-gegeven. Dit alles te zamen genomen, maakt op een klein gedeelte na, het geheele bedrag der verlorené diamanten en juweelen uit, die nu nog slechts door de handen van een juwelier zullen moeten gaan, om de gravin weder te kunnen toefjen. Het verlies is der-halve niet zoo groot, dan men wet in den beginne ge-vreest had.

ITALIE.
Het Sardijnische gouvernement heeft den heer Massimo d'Azeglio, oud president van den staatsraad, in buiten-gewone zending naar Parijs en Londen gezonden. Men vermeent overigens te weten, dat Sardinië van nu af reeds de verzekering heeft ontvangen, dat het zich op de conferentie, indien zij hervat worden, zal kunnen doen vertegenwoordigen, zonder verplicht te zijn hier-voor de diplomatieke betrekkingen met Oostenrijk wederom te knopen, in het geval dat de zaak van het se-ductraat der Sardijnische eigendommen in Lombardye, voor dat oogenblik nog niet tot eene eervolle beslissing mogt zijn gekomen.

Men schrijft van Rome 18 Junij aan het Journal des Debats:
Gisteren, den 12, ten half 6 ure des namiddags, is de kardinaal Antonelli in het vaticaan bijna het slagtoffer geweest van een moorddaanlag op zijn persoon, waar-van de omstandigheden de volgende zijn.

De kardinaal wilde eene zitting bijwonen van de commissie, belast met het toezicht over het herstellen van de St. Paulskerk, buiten hare muren. Hij ging den trap af, vergezeld wordende door een vermaard schilder, de heer Mignardi, toen hij een zeer bleek man ontwaarde, die hem strak aankleefde. De kardinaal meende eerst dat het iemand was, die hem een verzoekschrift wilde indienen, doch de omstandigheid dat die man zich niet het hoofd ontblootte, wekte argwaan bij de hooge geestelijke op en deed hem langzaam vooruitgaan, dien man steeds in het oog houdende.

De moordenaar tastte op dat oogenblik in zijn zak en deed sterke pogingen om er iets uit te halen, het-geen weerstand scheen te bieden. De kardinaal, die zich in een hoek van een rustplaats op den trap be-vond, sprong dadelijk eenige treden naar boven en te-gon de leuning steunende, ontstond er eenigen afstand tus-schen hem en dien man, welke, ziende dat zijn aan-slag mislukt was, met geweld het staal, waarmee hij den prelaat wilde treffen, naar het hoofd van denzelfven wierp, gelukkig echter zonder hem te raken.

De bedienden namen den moordenaar onmiddellijk ge-vangen. Het moordwerktuig werd opgeraapt en men bevond het te zijn een vork met drie lange beweegbare tanden, die denkelijk in de kleeding van dien man zijn vastgehaakt, waardoor hij den tegenstand ondervonden heeft, die mischien het leven van den kardinaal gered heeft.

De moordenaar is een man van ongeveer 36 jaren, van beroep hoedenmaker, heet De Felice en woont dicht bij Gesh op den weg Cecarini. Het is niet waar-schijnlijk dat zijn misdaad het gevolg is eener zamen-zwering, ofschoon zijne persoonlijke gevoelens zeer over-dreven zijn en hem zelfs het precetto is opgelegd, dat wil zeggen, het verbod om na de Ave Maria zijn huis te verlaten. De sedert lang ongunstige toestand der handelszaken van De Felice was zeer hoog gestegen en men zou zelfs op dien dag beslag leggen op zijne goe-deren. Zijn gedrag heeft reeds meermalen doen veron-derstellen, dat hij aan zinsverbijstering lijdt. Misschien heeft die man, met zijn zwakken doch opgewonden geest, zijne persoonlijke ellende aan staatkundige om-standigheden, doch in het bijzonder vooral aan den kardinaal, staatssecretaris zijnde, door deze openlijke daad getracht een einde aan den slechten staat zijner zaken te maken.

Indien men geloof mag slaan aan eene mededeeling van de Savoyesche Courant, zou het niet nauwkeu-rig zijn, wat er de Archaïa ook van zegt, dat geen priester er niet toe zou hebben willen leenen om een deel uit te maken van het bestuur der geestelijke kas. De waarheid omtrent deze zaak is, dat sedert de heer Romis, een der Vicarissen generaal van den aartsbis-schop van Turijn, de schorsing & Divinis tegen die prie-ster heeft uitgesproken, welke deze betrekking zouden aangenomen, de geestelijken, die zich vroeger geneigd had-den geweest om de inzichten van het Gouvernement te bevoor-keeren, niet meer dezelfde goede voornemens aan den dag leggen.

Men mag niet genoeg afkeuren wat er omtrent deze omstandigheden in de handelwijze van de Piemontesche geestelijkheid is ongehoord en beklagenswaardig ligt op-gesloten. Niet alleen kan men de stem verheffen tegen die blinde houding, waarmee de bisschoppelijke waardigheid door alle mogelijke middelen, een staatswet zoekt tegen te werken, die vrij en wettig gestemd, be-kleed is met al de vormen, waarvoor iedereen den hoog-sten eerbied moet koesteren.

TURKIJE.
Constantinopel, 14 Junij. De Porte heeft besloten eene nieuwe leening te doen van 100 miljoen francs,

die door Frankrijk en Engeland gewaarborgd zal wor-den. In tegenstelling der laatste berichten uit Azie ont-vangen, heeft men te Varna vernomen, dat een storm door het Russische leger op de stad Kars ondernomen, geheel mislukt is. Ten opzichte van Anapa wist men nog niets stelligs, doch men vermeende, dat de Circas-siërs, die met eene divisie der verbondenen, het fort aldaar bezetten, sterk genoeg zullen zijn om iedere poging der Russen aan dien kant schipbreuk te doen lijden.

Albanië heeft geweigerd het door de Portegeesichte contingent te leveren, onder voorwendsel van op de grenzen van Montenegro bestaande ongeregeldeheden. Om aan dit voorwendsel meer kracht bij te zetten, hebben de Albanesen een Montenegrijn vermoord, in de hoop, dat deze daad vijandelijkheden te weeg zou brengen en men hen uit dien hoofde vrij zou stellen van het leve-ren van dat contingent. Ten gevolge van dien hebben zich de canselier van den pacha van Scutarie, de Fran-sche Consul en het hoofd van den Kreits van Cattaro naar Citterige begeven en daar met den prins eene overeenkomst gesloten, waarvan de inhoud wel nog niet bekend is, doch van welke men ten minste dien uitslag hoopt, dat zij de Russische kuiperijen zal ontze-nuwen.

NOORD-AMERIKA.

De Courrier der Vereenigde Staten zegt, dat een echt-genoot, wiens vrouw, de hemel weet waarheen, gevlogen is, in verscheidene dagbladen het volgende bericht heeft doen plaatsen:

„Mijne vrouw, Anna Maria, is verdwaald of gestolen: Wie haar terugbrengt, beloof ik den kop te zullen in-slaan. Wat nu aangaat haar crediet te verleen, daartoe is ieder koopman gerechtigd, doch daar ik nooit mijne eigene schulden heb betaald, is het niet zeer waar-schijnlijk, dat ik de haren zal voldoen.”

Het Amerikaansche schip Supply, zou eerstdaags de haven van New-york verlaten en zich naar Cairo be-geven, om daar voor rekening van het Noord-Ameri-kaansche Gouvernement kameelen in te koopen, welke het aan het klimaat wil gewennen en bezigen tot het overbrengen van brieven naar de uitgestrekte vlak-ten in het Westen der Vereenigde Staten.

Ingezonden Stukken.

Zij, die gewoon zijn met bijzondere belangstelling de schoonheden dezer tropische gewesten te aanschouwen, of die zich op den eenen of anderen tak van cultuur ten algemeenen nutte toeleggen, of die zich door kweeking van bloemen en tuinplanten de aangenaamste en meest afwisselende ontspanning verschaffen, zullen gewis meer-malen verlangen een ruimeren blik over de planten-wereld en haar eigenaardig leven te kunnen doen weiden en hunne kennis omtrent de inrigting dier huishou-ding te verrijken. Ook hun heeft de Jenessche Hoog-leeraar M. J. Schleiden daartoe de ruimste gelegenheid gegeven in zijn werk, getiteld «POPULAIRE VOORLEZINGEN OVER DE PLANT EN HAAR LEVEN». Binnen zeer korten tijd mogt dit, in het Hoogduitsch oorspronkelijke, meester-stuk drie uitgaven beleven, terwijl van de door Arthur Hensfrey bewerkte Engelsche vertaling twee oplagen werden vereischt. In 1854 werd het, door Dr. D. J. Coster in onze taal overgezet, het Nederlandsch publiek in handen gegeven en daardoor mede op zeer hoogen prijs gesteld. In grootsche trekken, met rijken inhoud, op eene voor elken beschaafden verstaanbare wijze, schetst Schleiden in veertien voorlezingen het wezen, de verspreiding, het nut en de schoonheid der zoo be-wonderingswaardige plantennatuur en alles wat met haar in betrekking staat of op haar invloed uitoefent. De meesterhand leidt u even aangenaam als onderwijzend over de gansche wereld, en bij elken regel moogt ge getui-gen, iets geleerd te hebben. Waar kan men zulk een schoon gewrocht van den menschelijken geest meer welkom heeten dan hier, — waar de natuur bij elken voetstap hare rijkste weelde ten toon spreidt, hare kostbaarste gaven aanbiedt, de hoogste bewondering wekt!

Overtuigd dat Schleiden's arbeid ook in onze, zoo rijk met bloemen en festoenen omtooide oostersche maat-schappij veel nut en genoegen zal stichten, nemen wij deze gelegenheid te baat om het keurig uitgevoerde en ook hier in den handel verkrijgbaar gestelde werk in de handen van menig lezer en lezeres te wenschen. Men zal het gaarne bezitten, gedurig herlezen en ons voor deze korte aanbeveling voorzeke dank weten.

Q.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Naar.
Septemb. 7	Amerikaansch	Goddard.	Maaman.	Mauritius.	3 Aug.
„ 6	„	Caroline Incker.	T. R. Congdon.	New-York.	5 Janj.
„ 7	„	Sarak.	H. E. Ropy.	Boston.	29 Mei.
„ —	Zweedsch	Balder.	C. M. Sjöberg.	Singapore.	24 Aug.
„ 5	Nederlandsch	Lechmadie.	Thig Schid.	Benkoelen.	17 „
„ 7	Amerikaansch	B. R. S. H. Irons.	David.	Boston.	20 April.
„ —	Fransch	Zampa.	E. Baigoe.	Singapore.	21 Aug.
„ 8	Engelsch	Lochinrai.	A. Brouwa.	K. G. Sound.	10 Aug.
„ —	„	Queen of the Wave.	Wright.	Singapore.	18 „
„ —	Fransch	Nantaise.	Hiruviss.	Singapore.	22 April.
„ 9	Engelsch	Hamalaya.	S. Coulson.	Singapore.	23 Aug.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
September 7	Amerikaansch	bark	T. A. Holt.	New-York.	4 Janj.	Paine, Stricker en co.
„ 8	Nederlandsch	„	Sandberg.	Samarang.	5 Sept.	Reijnt, Schipper en co.
„ —	Engelsch	„	Wolfs.	Hopart Town.	26 Julj.	Pitcairn, Syme en co.
„ —	Nederl. Indisch	„	Sech Bafadal.	Padang.	11 Aug.	Coulter.
„ 9	E. M.	stoomb.	luit. ds. 1 kl. de Man.	Soerabaya.	2 Sept.	„
„ —	Nederlandsch	bark	J. P. van Beest Holle.	Amsterdam.	21 Mei.	B. Kopersmit en co.
„ —	„	„	N. H. Houker.	Rotterdam.	2 Janj.	MacLaine, Watson en co.
„ —	„	„	N. M. O. de Groot Stiffy.	„	5 „	„
„ —	„	brik	P. A. Kleinberg.	„	5 „	G. Suermont en co.
„ —	„	bark	W. van der Heeven.	New-York.	7 „	„
„ —	„	„	A. van der Kolff.	Port Adelaide.	28 Julj.	Tiedeman en van der Burg.
„ —	Zweedsch	„	Godetson.	„	31 „	Paine, Stricker en co.
„ 10	Nederlandsch	schip	d'Armand Jekens.	Rotterdam.	20 Mei.	Reijnt en Vinja.
„ —	„	„	C. Venck.	„	6 Junj.	B. Kopersmit en co.
„ —	„	bark	Uijtermark.	Goeloon.	4 Aug.	Haager en Schuurman.
„ —	Nederl. Indisch	„	Goey Bengkiet.	Banjermaessing.	1 Sept.	D. N. Buys en co.
„ —	Engelsch	schip	Stephens.	Soerabaya.	6 „	MacLaine, Watson en co.
„ 11	Nederlandsch	„	Wagtenonck.	Rotterdam.	„	Haager en Schuurman.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
September 9	Nederl. Indisch	stooms.	C. F. A. Perelle.	Bombay Westkust.
„ —	Nederlandsch	brik	Moormant.	Rotterdam.
„ —	Nederl. Indisch	bark	Said Kassin.	Indramayoe en Banka.
„ —	„	„	Said Molahalla.	Soerabaya.
„ —	Engelsch	brik	Brigstock.	Sydney.
„ —	Fransch	schip	Monnier.	Samarang.
„ 10	Nederl. Indisch	stooms.	T. Deighton.	Singapore.
„ —	„	stoomb.	J. Prins.	Samarang.
„ —	Nederlandsch	bark	Sandberg.	Nederland.
„ —	Nederl. Indisch	„	Sech Banzeer.	Banka.
„ 11	„	„	Hadjie Amin.	Banjermaessing.
„ —	„	brik	Said bin Johia.	Pamanoekan.
„ —	„	„	Said Abou.	Cher. Sam. en Soerabaya.
„ 12	Nederlandsch	schip	P. J. Kerkhoven.	Amsterdam.
„ —	„	schip	A. Hofstee.	Sam. en Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Batavia

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	J. C. Berk.	Amsterdam via Samarang.	Haager en Schuurman.
„	brik	Uijtermark.	„	„
„	bark	D. Wels Browning.	„	G. Suermont en co.
„	„	Koekelis.	„	„
„	„	W. van der Heeven.	„	„
„	„	Klayenberg.	„	„
„	schip	C. Venck.	„	B. Kopersmit en co.
„	bark	van Eyk Menkman.	„	„
„	„	Hoogstraaten.	„	P. Lottberg en Leoni.
„	„	de Groot Stiffy.	Samarang.	MacLaine, Watson en co.
„	„	N. H. Houker.	Passaroang.	„
„	„	M. van der Putte.	Sam. en Soerabaya.	E. Moerman en co.
„	„	K. P. Haasmort.	Cheribon.	de Weert, Ruyt en co.
„	„	d'Armand Jekens.	„	Reijnt en Vinja.
„	„	Androon.	„	Tiedeman en van der Burg.
„	„	Sech Bafadie.	Indramayoe en Banka.	Coulter.
„	„	Sech bin Schap.	Samarang.	„
„	„	Lie Boenkien.	„	D. N. Buys en co.
„	„	Goey Bengkiet.	„	„
„	„	H. Stephens.	Nederland.	MacLaine, Watson en co.
„	„	Wolfs.	Australië.	Pitcairn, Syme en co.
„	„	Halt.	Sak Francisco.	Paine, Stricker en co.
„	„	Hoot.	Singapore.	„
„	„	A. Holbrook.	Australië.	Adam en co.
„	„	Hatch.	Havre.	Paine, Stricker en co.
„	„	Westworth.	„	Hughan.
„	„	H. Halt.	Nantes.	G. Suermont en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Sept. 1	N. I.	sts. Langan Lamongan	J. Prins.	Batavia.
" 2	"	schoener Anis	Sech Bahasoan	Sandelh. cil.
" 4	Ned.	bark Scheveningen	K. D. Breuning	Soerabaya.
" 5	N. I.	bark Seid Maskoor	Moostapha.	Batavia.
" 5	"	bark Adenan	Hadjie Imaail.	Riouw.
" 5	"	bark Polkus Sa-ada.	Sech Hoesin.	Sumanap.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Aug. 30	Ned.	schip Koning Willem II.	L. R. Giesen.	Soerabaya.
Sept. 1	N. I.	st. Koningin der Nederl.	T. Deighton	"
" 1	"	bark Ellen	J. C. Lebert.	"
" 1	Ned.	schip Julie	P. F. Ryken.	"
" 1	N. I.	bark Kim Hing Sing	Tja Tjingtung.	Riouw.
" 1	Ned.	bark Stad Leyden	C. C. Ruigo.	Soerabaya.
" 3	N. I.	bark Sientang Timor	Said Mohamat	"
" 4	Eng.	Water Lily.	J. Bush.	Singapore
" 5	N. I.	stooms. Langan Lamongan J. Prins.	J. Prins.	Batavia.
" 6	N. I.	Polux	J. Kooy.	Nederland.
" 6	N. I.	Tatas Banjermassing	Sarif Abdulla.	Banjermas.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch bark	Srie Brahen	Hoornat		Gesagvoerder.
" bark	Bientang Toedjoe.	J. W. Steevens		"
" bark	Adenan.	Hadjie Imaail.		"
" bark	Anis.	Sech Bahasoan.		"
" bark	Hap Heen.	Naridin	Batavia	B. Koperamit en co.
" bark	Said Maskoor.	Moostapha.	Banjermassing	Gesagvoerder.
" bark	Bientang Anam	J. van Hulstyn.		"
" bark	Polkus Sa-ada.	Sech Hoesin.	Pontianak	"
Nederlandsch. schip	Ceres.	F. Mammes.	Nederland	Dorrepal en co.
" bark	Doctrina en Amicitie	P. Haegma.		B. Koperamit en co.
" schip	Scheveningen	D. Breuning.		"
Amerikaansch. "	Stomer.	D. Switt.		Mac Neill en co.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 31	Ned.	bark Gouv. Gen. Duymaer	v. Twist.	C. E. Hoekama.
Sept. 2	N. I.	"	"	"
" 4	Ned.	kotter Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
" 4	Ned.	st. Koningin der Nederl.	T. Deighton.	Batavia.
" 4	"	bark Adelaar	L. A. J. Boulet.	"
" 4	"	Tryntje Fenne.	J. F. des Ruelles	"

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Sept. 1	Zweed.	bark Ariel	G. J. Godherson.	Batavia.
" 2	Z. M.	st. Batavia.	lt. t/s. k. E. de Man.	"
" 4	N. I.	schoener Pakis.	Onk Bingwat.	Bali.
" 4	"	st. Koningin der Nederl.	T. Deighton.	Batavia.
" 4	"	schoener Heatle	Ko Tingo.	Bali Amp.
" 4	Z. M.	st. Adm. van Kinsbergen.	luit. t/s. k. Oeti.	Macassar.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch. schip	Dionysia Catharina	H. J. de Boer.		Fraser, Eaton en co.
" bark	Timor	F. Agema		"
" schip	Louisa Maria.	D. Hrderschee.		"
" bark	Generaal de Stuers.	F. Fokkens		"
" schip	Vice Admiral Gobius.	A. A. van der Linden.		"
" schip	Soerabaya	A. M. Swarts.		"
" bark	Oest India Pakket	B. Bakker		P. Kervel en co.
" bark	Jan Schouten	J. Coening Meyer		Schimmelpenninck en co.
" bark	Gouv. Gen. van Duymaer Twist	C. E. Hoekama.		"
" bark	Menado	B. J. Schipper.		W. Cores de Vries.
Nederl. Indisch "	Fetal Maik.			"
" bark	Adersak.	Hadjie Samsodin		"
" bark	Salma	Said Alhabasy		"
" kotter	Tedok	Wongso.		"
" bark	Krabbe.	Mardam.		Major Matsen en co.
" schoen.	Isabel.			"
" bark	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		"
" bark	Gonsam	Oey Ankie.		"
" bark	Hoksing	The Tjonggang		"
" schoen.	Schandar Salim	Said Alhabasy		"
" bark	Tjanlie	The Mahoewa		"
" bark	29 April	Samsodin		"
" bark	Hoeong	Intje Po.		"
" stooms.	Java.			"
" bark	Banda	F. H. Schmidt		W. Cores de Vries.
Engelsch "	Louisa Caesar.	C. Muller		Adam en co.
Balksch "	Victoria.	H. Stephens.		Fraser Eaton en co.
" bark	Kiem Tjiangang.	Tjoa Kho		"

Aangekomen schepen te Indramayoe.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 27	N. I.	schoener Almas.	Lam Anjan.	Batavia.

Vertrokken schepen van Indramayoe.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Aug. 31	N. I.	schoener Almas.	Lam Anjan.	Cheribon.

Aangekomen schepen te Cheribon.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 27	N. I.	bark Fathoor Rachman	Said Achmat.	Batavia.
" 29	"	brik Atlat Talwadoet.	Sech Said	Sumanap.
" 30	"	brik Karop	Pa Kasio	Djavana.

Vertrokken Schepen van Cheribon.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Aug. 27	N. I.	bark Maymoon.	Said Kasim.	Batavia.
" 28	Ned.	brik Amerika.	J. F. Namans	"
Sept. 1	N. I.	brik Tartar.	Tan Engkok.	Tagal.

Aangekomen schepen te Tagal.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 28	N. I.	bark Thee Liong	Tan Tonghay.	Samarang.

Aangekomen schepen te Pekalongan.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 26	Ned.	bark Nagasaki.	A. Bunnemeyer.	Batavia.
" 28	N. I.	bark So-ooban.	Said Bauser.	"
" 30	"	bark Batavia	Said Alhadat.	"

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 25	Ned.	schip Amphitrite	D. Grim.	Batavia.

Aangekomen schepen te Sumanap.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Aug. 20	N. I.	schip Fulkas So-eot.	Said Segaf.	Soerabaya.
" 22	"	schoener Fathool Haer	Said Molahayle.	Pasoeroean.
" 23	"	bark Polkus Sa-ada	Sech Hoesin.	Soerabaya.
" 25	"	kotter Paulina.	Pa Ardie.	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van Sumanap.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Aug. 20	N. I.	schoener Carolina	Pa Noriba.	Benoekie.
" 21	"	bark Becht Mastora.	Said Alhabasy.	Soekawang.
" 22	"	bark Atlat Talwadoet.	Sech Said.	Cheribon.
" 24	Ned.	bark Amerika.	J. M. Schoon.	Tjilatjap.
" 25	N. I.	schoener Sophia.	Siedjo Djaya.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van Tjilatjap.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Aug. 27	Ned.	bark Henriette Goertruid.	Said.	Amsterdam.
" 28	"	bark Koophandel.	Overvoet.	Rotterdam.
" 29	"	schip California.	de Wijn.	Amsterdam.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 2 tot en met den 6 September 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Koning Willem II*, gez. van Rijk Menkman, agt. B. Koperamit en co.
 150 keld. lijnolie. 171 coll. dranken. *Tiedeman en van der Burg*.
 120 vs. loodwit. 97 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
 23 coll. manufact. *E. Moormann en co.*
 19 coll. diversen. *N. Lange*.
 16 coll. provisien. *van den Broek en co.*
 2 kn. boeken. *Lange en co.*
 16 ka. likeur. 61 fusten zijn: 100 keld. genever. 75 vs. biter. 39 coll. provisien. 84 hammen. *Order*.
 Lading voor Samarang.
 28 kn. aardewerk. 16 coll. koopmanschapp. 5 kn. touwwerk.
 Lading voor Soerabaya.
 150 keld. lijnolie. 300 do. genever. 40/ leggers. 15/ leggers. 30 kn. manufact. 15 do. wijn. 1 graf zerk. 2 vn. bier. 2 coll. diversen. 1 kt. drukwerken.
 Van Amsterdam per ned. schip *Albatros*, gez. K. P. Haasnoot, agt. de Weerd Ruyl en co.
 3 kn. boekwerken. *Gouvernement*.
 1 kt. instrument. 4 kn. gereedschapp. 20 do. doek. 780 vn. meel en vleesch. 21 kn. kat goederen. 200 vn. vleesch. 115 bn. zakk. 161 kn. manufact. 42 pakk. touwwerk. *Factorij*.
 19/ pjp. bier. 75 vs. biter. 60 ka. kaas. 4 kn. banket. 2 do. blikken. 2 md. rolpens en worst. 10 vaatjes. 50 keld. genever. 10 do. zijn. *B. van Leusden en co.*
 110 coll. manufact. *Agenten*.
 2 kn. krameryen. *Lange en co.*
 56 tross. touw. 125 vs. biter. 80 ka. kaas. 50 hammen. 2 kn. groentens. 30 tromm. koek. 24 led. leggers. *Gesagv.*
 Lading voor Soerabaya.
 15/ pjp. bier.
 Van Boston per Amer. schip *Bonita*, gez. F. Hatch, agt. Paine Stricker en co.
 50 bn. drills. 100 coll. marine store. 69 calihass. terpentijnolie. 13 kn. vernis. 21/ do. do. *Agenten*.
 Van Rotterdam per ned. schip *Classica*, gez. Wels Brouning, agt. G. Suermoudt en co.
 28 kn. opium. 52 do. balansen. 182 pakk. zakken. 1 kt. glaswerk. 1 do. bekenen. 26 kn. zeil doek. 25 bte. rood garen. 464 kn. manufact. 11 coll. ijerwaren. 50 vn. vleesch. 60 do. bier. 22 do. staaf. 15 do. spijkers. 12 kn. glaswerk. 276 bn. rood garen. 15 do. ruwe drillings. 275 kn. manufact. *N. H. M.*
 4 ka. wijn. 1 do. hamden. *Order*.
 Lading voor Macassar.
 54 md. water. 2 kn. parfumerien. 176 do. wijn. 36 do. likeur. 2 kn. hylals. 19 coll. provisien. 6 vn. bier. 1 botologie. 18 kn. wijn. 4 md. water. 3 kn. krameryen. 37 ka. provisien. 50 do. kaas. 6 kn. provisien. 2 pakk. soepjes. 50 hammen. 1 kt. boeken en papier. 6 kn. do. do. 2 ka. botten. 30 kn. vensterglas. 200 keld. genever. 10 ka. likeuren. 6 kn. provisien. 80 vs. biter. 100 hammen. 12 st. rook vleesch. 18 coll. provisien. 10 kn. krameryen. 50 md. arde pijpen. 3 kn. vernis. 18 kn. glaswerk. 1 kt. kleederen en boeken. 130 vs. verf. 3 kn. vernis. 75 kruiken lijnolie. 2 kn. manufact. 10 kn. bier. 2 do. schrijfbloeden. 4 coll. provisien.

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Jada*, gez. S. S. van Dam, agt. B. Koperamit en co.
 Lading van Samarang.
 3805¹/₁₀₀ pic. suiker. 1 kt. boeken. 1016¹/₁₀₀ g indigo. *Oliphant en co.*
 50 pic. rotting. *B. Koperamit en co.*
 251¹/₁₀₀ pic. cubeben. 681 g indigo. *Wormouth en co.*

50 pic. cubeben. 4191 g indigo. 2 ka. regalen. *van den Broek en Veeckens*.

Lading van Batavia.

65 pic. rotting. 89 do. gomelastiek. 177¹/₁₀₀ legg. arak. 46¹/₁₀₀ do. do. *Agenten*.
 4181¹/₁₀₀ pic. suiker. *Keljust en Vinju*.
 1267 pic. rijst. *Bahre en Kinder*.
 168¹/₁₀₀ pic. gambier. *Kraghinger Dummier en co.*
 Naar Nederland via Patjitan per ned. schip *Susanna en Elisabeth*, gez. E. Ouwehand, agt. Maqlaine Watson en co.

Lading voor Nederland.

700 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*
 138 kn. kopergeld. *Gouvernement*.

Lading voor Patjitan.

40/m. goeniezakken. 1 pic. do. garen. *N. H. M.*
 8 vn. teer. 3 coll. goederen. *Gouvernement*.
 29 coll. provisien en dranken. *Johs Pryce en co.*
 12 coll. provisien en dranken. *van den Broek en co.*
 Naar Copenhagen via Soerabaya en Padang per Doensch schip *Johs*, gez. J. T. W. Looft, agt. Bahre en Kinder.
 1603 pic. rijst. 1650 do. padie. 30 do. rotting. *Agenten*.
 Naar Rotterdam per ned. schip *Amerika*, gez. J. F. Weermans, agt. G. Suermoudt en co.
 104 vn. kopergeld. *Gouvernement*.
 70 pic. rotting. 550 do. tin. 3002¹/₁₀₀ do. suiker. 85¹/₁₀₀ do. do. gelteelen. 1049¹/₁₀₀ do. nagelen. 174¹/₁₀₀ do. do. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 30 Aug. tot en met den 6 Sept., 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.
 Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Aug. 1855 no. 68.
 Van Soerabaya per ned. bark *Scheveningen*, gez. D. Breuning.
 2 kn. pedatie assen. *N. H. M.*
 Van Batavia per ned. ind. bark *Seid Maskoor*, gez. Moestapa.
 100 bn. drilla. *J. Knagge en co.*
 8 bn. drills. 3 kn. kousen en 3 kn. krameryen. *van den Broek en Veeckens*.
 18 bn. goeniezakken en 40 kn. katoenen manufact. *Wormouth en co.* en *van den Broek en Veeckens*.
 2 kn. gedr. katoen. 2 do. bat. tijnedees en 1 kt. beschuit. *Mc. Neill en co.*
 2 kn. medicijn. 54 manden en 1 vat aardewerk en 2 ka. ploetwerk. *M. A. Jasper*.
 1 kt. boeken. 1 do. sigaren en 7 coll. gedr. katoen. (2 bn. lijnen den. uit het entrep.) *Dorrepal en co.*
 20 vs. crepe-kruid. 1 kt. parassols en 1 kt. linnen. (10 kn. sigaren. uit het entrep.) *van Maanen en co.*
 5 kn. kaarsen. *Kruthoffer en Soerman*.
 13 kn. effen rood en 1 pakk. monsters. *N. H. M.*
 36 pic. arak. *Kousen*.
 147 pakjes eur. knoopjes. 56 doz. messen en vorken. 106 doos kinder-speelgoed 1 bl. oogjes en haakjes. 48 pic. damar. 1 do. lood en 7 en een half pic. buffel-hoorna. *Sie Yestiang*.
 85 pic. plaatijzer. 15 do. staafijzer en 2 kn. eng. tuigen. *Order*.
 Van Riouw en Singapore per ned. ind. bark *Adenan*, gez. Hadjie Imaail.

287 pic. gambier. 6 st. ambalo-hout. 500 do. planken. 10 pic. 901 kn. en 10 pakk. thee. 61 zakk. aluiz. *Order*.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Stad Leyden*, gez. C. C. Ruigo.
 1500 pic. gouv. koffij en 70 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*
 Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Jette*, gez. P. F. Rijken.

100 pic. gouv. koffij en 70 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*
 Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Ellen*, gez. J. C. Lebert.
 823 st. balken en 59 do. planken. *B. Koperamit en co.*
 1 postwagen. *Kruthoffer en Soerman*.
 199 keld. genever. uit het entrep. *Oliphant en co.*
 1 kt. regaal. *Kontrolleur*. uit het reg. pakhuiz.
 Naar Nederland per ned. schip *Polux*, gez. J. Kooy.
 4466 pic. gouv. koffij en 57,993 g indigo. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 31 Aug. tot en met den 4 Sept., 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schip *Soerabaya*, gez. A. M. Swartz, agt. Fraser Eaton en co.
 200 tonn. steenkolen. *Fraser Eaton en co.*
 Van Batavia per ned. ind. bark *Adenan*, gez. The Tjonggang, agt. Gesagv.
 15¹/₁₀₀ pic. was. 9¹/₁₀₀ do. koffij. 111 paarden. *Gesagv.*
 13 pic. was. *Mohamad*.
 19 pic. was. *Said abdul Kadir*.
 Van Batavia en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. T. Deighton, agt. Fraser Eaton en co.
 Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Sept., 1855 no. 71.
 Van Nederland via Batavia per ned. schip *Gouverneur Generaal Duymaer van Twist*, gez. C. E. Hoekama, agt. Schimmelpenninck en co.
 Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 22 Aug., 1855 no. 67.
 Van Batavia per ned. ind. schoener *Tjan Lie*, gez. The Mahad, agt. Gesagv.

130¹/₁₀₀ pic. koffij. *Mc. Millan Marten en co.*

UITVOER.

Naar Rotterdam via Panaroekan per ned. schip *Generaal van den Bosch*, gez. F. Parlevliet.
 300 pic. tin. 132 vs. kop. duiten. 110¹/₁₀₀ pic. suiker. *N. H. M.*
 130 tonn. steenkolen. *B. J. van Eck en co.*
 Naar Nederland per ned. schip *Scheveningen*, gez. D. Breuning.
 6030¹/₁₀₀ pic. suiker. 50 do. rotting. 2 kn. pedatie assen. *N. H. M.*
 Naar Nederland per ned. schip *Albatros*, gez. B. G. Neijboer.
 1066¹/₁₀₀ pic. suiker. *Hoekstra Gijning en co.*
 2465¹/₁₀₀ pic. suiker. 74 do. rotting. *P. Kervel en co.*
 800¹/₁₀₀ pic. rijst. 501¹/₁₀₀ do. tabak. 11¹/₁₀₀ do. tabak. 2 st. g. kasten. 1 kt. boeken en gedr. papieren. 1 kt. gambier. 2 ka. sturen. *Schimmelpenninck en co.*
 265540 g tabak. *Adam en co.*
 58627 g tabak. *W. Cores de Vries*.
 1587 st. koehuiden. 36 do. koehuiden. *Rayl, Craner en co.*
 500 st. koehuiden. *B. J. van Eck en co.*
 203 pic. tin. *N. H. M.*
 Naar Batavia per ned. ind. schoener *Kiat Lie*, gez. Wo Tingo.
 2 kn. madapollanen. *Fraser Eaton en co.*
 1 kt. gedr. katoen. *Hoekstra Gijning en co.*
 2 kn. katoen. *Adam en co.*
 9 corgs. *Stamaga Gesagv.*